

Vergadering van het Algemeen Bestuur

Datum: Donderdag 26 november 2020
Tijd: 09.30 – 11.30 uur
Locatie: Digitaal via Teams

Agenda

Agendapunten

1. Opening
 2. Verslag DB-vergadering 13 mei 2020 Informeren
 3. Verslag AB-vergadering 25 juni 2020 Besluiten
 4. Ingekomen stukken en mededelingen Informeren
 5. Turap en Begrotingswijziging 2020.2 Besluiten
 6. Financieel vooroverleg deelnemers Informeren
 7. Plan van Aanpak Baggeren Informeren
 8. Archiefverordening en Bevoegdhedenstatuut Besluiten
 9. Rondvraag
 10. Sluiting
-

Vergadering van het Algemeen Bestuur

Datum: Donderdag 26 november 2020
Tijd: 09.30 – 11.30 uur
Locatie: Digitaal via Teams

2. Notulen DB-vergadering 13 mei 2020

Datum: 13 mei 2020
Tijd: 13.00 – 14.30 uur
Locatie: Online via Skype

Voorzitter:	Mevrouw Fokkens	Provincie Fryslân
Notulist:	Mevrouw Hoekstra	Officemanager Marrekrite
Aanwezig:	De heer De Man	Gemeente Súdwest-Fryslân
	De heer Veltman	Gemeente De Fryske Marren
	De heer Boerema	Gemeente Noardeast-Fryslân
	Mevrouw De Pee	Gemeente Waadhoeke
	De heer Vuijk	Senior adviseur Provincie Fryslân
	De heer Touwen	Directeur Marrekrite
	De heer De Jong	Financieel adviseur Marrekrite
Afwezig (mk):	De heer Jonkman	Gemeente Opsterland

Notulen

1. Opening

- Mevrouw Fokkens opent de vergadering om 13.05 uur en heet iedereen van harte welkom. Fijn dat iedereen gezond is.
 - Voorafgaand aan de vergadering geeft de heer Veltman aan dat de bestuursstukken niet bij de desbetreffende ambtenaren zijn aangekomen. Mevrouw Hoekstra geeft aan dat is afgesproken dat de stukken altijd naar de secretariaten worden verzonden. Daar vindt de interne verspreiding plaats onder ambtenaren/bestuurders/raden/staten.
-

2. Verslag DB-vergadering 27 februari 2020

- Er zijn geen opmerkingen over het verslag.

Besluit

- Het bestuur stelt het verslag van de DB-vergadering van 27 februari 2020 vast.

B-264

3. Ingekomen stukken & mededelingen

- Er zijn geen ingekomen stukken.
De heer Touwen licht een aantal lopende zaken kort nader toe:
- De kaarten van het fiets- en wandelknooppuntennetwerk zijn klaar. Marrekrite mag hier niet aan verdienen. Mocht hier wel sprake van zijn, dan wordt dit geherinvesteerd in het project.
- De húskes worden binnenkort weer op hun plek gelegd. Het budget wat wij voor dit project van de provincie ontvingen, is inmiddels besteed. Omdat er ook is geïnvesteerd in wc-voorzieningen (wat aanvankelijk niet was voorzien, noch begroot) komen de kosten voor de jaarlijkse exploitatie (circa € 10.000,- per húske) voor rekening van Marrekrite. Wij hopen hiervoor nog wel op een extra bijdrage van de provincie en zijn hierover in gesprek.
- Grondruil De Burd: de Kwalitatieve Verplichting is inmiddels gevestigd en de ruil van kavels met de provincie is rond.
- De zaak Mulder is uitgesteld. We horen nog wanneer de rechtszaak wel zal plaatsvinden.
- Qua huisvesting zouden wij heel graag het pand van de provincie in Terhorne willen betrekken. Daar zit momenteel nog een andere huurder in. De huidige huurders zouden graag verhuizen naar een andere locatie. Wij zijn in gesprek met de provincie om te kijken wat op korte termijn mogelijk is.
- De AB-vergadering van 25 juni zal digitaal plaatsvinden.
- De feestelijke opening van de netwerken en de TOP Kollum wordt verplaatst naar 2021. Het is echter wel belangrijk om nu al aan te geven dat de netwerken klaar zijn. Lourens gaat hiervoor publiciteit regelen. Wij zijn al uitgenodigd bij Omrop Súdwest en misschien is een goed achtergrondartikel in de Leeuwarder Courant op ons initiatief ook een optie.
De heer De Man vraagt of MERK Fryslân hier ook nog iets aan kan bijdragen. Dit is niet iets waar MERK zich normaal gesproken mee bezighoudt, maar in deze bijzondere omstandigheden zou het misschien wel een idee zijn, nu er landelijk aandacht is voor Friesland. Lourens gaat hierover in gesprek met Martin Cnossen.
- Het Parafenbesluit is inmiddels ondertekend en zal binnenkort worden gepubliceerd.
- Wij zijn nog steeds bezig met het baggerplan. Dit is een complexe materie, waarbij de eerste ramingen uitkwamen op vele miljoenen. Marrekrite werkt aan een zo intelligent mogelijk plan, zodat de kosten kunnen worden teruggebracht tot 7 miljoen of zelfs iets minder. Dit vraagt echter om maatwerk en creativiteit en dat kost veel tijd. In de vergadering van 9 september hopen wij een eerste ruwe schets te kunnen geven van wat we kunnen verwachten en wat hiervoor nodig is.
- In het Deinumerrak liggen vijf nieuwe steigers, die op 20 mei zouden worden opgeleverd. Dit is een onderdeel in een groter provinciaal project waar ook de gemeente Waadhoeke bij betrokken is. Marrekrite heeft herhaaldelijk aangegeven vanaf het begin bij de bouw betrokken te willen worden, maar de boot werd afgehouden. Nu er moet worden opgeleverd, blijkt de vaart waaraan ze liggen zeer ondiep te zijn. [Naschrift: bovendien blijkt er stortsteen te liggen.] Dit is niet handig, zeker daar het aansluitende vaarwater (kanaal Leeuwarden – Harlingen) een hoofdroute betreft, waar het veel dieper is. De eerste meldingen van vastgelopen schepen zijn al binnengekomen. Zaak is daarom dat de provincie alsnog zorgt dat hier gebaggerd wordt, waarna het verdere beheer voor Marrekrite is. Mevrouw Fokkens zegt toe hierover navraag te zullen doen bij de heer Vrieswijk, de projectleider.

recreatieschap marrekrite

- Het plan was dat we nog vier of vijf jaar bezig zouden zijn om al onze steigers te vervangen door kunststof exemplaren. Nu blijkt dat bij de steigers die zijn aangelegd tussen 2008 en 2013 de stalen verlengbussen onder water langzaam wegtrotten. Dit betekent dat we die steigers op een bepaald moment wel een extra onderhoudsbeurt zullen moeten geven, terwijl we dachten voorlopig van het onderhoud af te zijn. Dit leidt op korte termijn niet tot problemen, maar het is wel goed hiervan een raming te maken. De heer Touwen pakt dit op en komt met een overzicht.
- De heer Kema van de provincie is bezig met slimme manieren om data te verzamelen over het gebruik van onze ligplaatsen. Wij volgen deze nieuwe methoden en technieken op de voet en hopen hiermee binnen Marrekrite op afzienbare tijd mooie slagen te kunnen slaan.

Acties

- De heer Touwen gaat publiciteit regelen voor de netwerken. **A-195**
- De heer Touwen gaat overleggen met MERK over de promotie van de netwerken. **A-196**
- Publicatie Parafenbesluit **A-197**
- Mevrouw Fokkens neemt contact op met de heer Vrieswijk over het Deinumerrak. **A-198**
- De heer Touwen maakt een inventarisatie van het “stalen buizen probleem” **A-199**

4. Jaarstukken 2019

- De controle van de jaarstukken heeft inmiddels plaatsgevonden. De heer De Jong geeft aan dat wij een hele kleine controletolerantie hebben. Als gevolg hiervan was het noodzakelijk om nog een paar kleine mutaties door te voeren. Het gaat om details. Daarom leveren deze aanpassingen geen problemen op ten aanzien van de zienswijzen.
- Er zijn geen opmerkingen over de accountantsverklaring.
- Er zijn geen opmerkingen over de toelichting.
- Met betrekking tot de jaarrekening wordt opgemerkt dat de doelen in het programma niet meetbaar zijn. Misschien dat deze wat specifiekier gemaakt kunnen worden, zodat ze meetbaarder zijn.
- Het DB gaat akkoord met de volgende voorstellen voor besluitvorming door het AB:
 1. Decharge te verlenen aan het DB voor het beheer van de GR gedurende 2019.
 2. Het accountantsverslag voor kennisgeving aan te nemen.
 3. De jaarstukken 2019 vast te stellen.
 4. Het onverdeelde rekeningssaldo 2019 van € 0,6 miljoen (€ 603.355) toe te voegen aan de algemene reserve, die hierdoor € 3,203 miljoen bedraagt.

5. Conceptbegroting 2021 en meerjarenraming 2022-2024

- Er zijn geen opmerkingen over de conceptbegroting.
- En zijn al diverse reacties binnengekomen.
 - Gemeente Heerenveen zal geen zienswijze indienen.
 - Gemeente Leeuwarden heeft een conceptzienswijze ingediend. Men stelt vragen over het weerstandsvermogen en vindt bovendien dat er € 3 miljoen terug moet naar de deelnemers. Tevens vindt Leeuwarden het indexeren van de deelnemersbijdrage niet noodzakelijk. Verder vindt men dat de bestemmingsreserve baggeren moet worden omgezet in een voorziening. Tot slot ontbreekt volgens Leeuwarden een beleidsbegroting.

recreatieschap marrekrite

De heer De Jong: deze vragen verrassen ons een beetje, juist omdat gemeente Leeuwarden betrokken is bij de werkgroep die adviseert over de financiële hervormingen die we binnen Marrekrite moesten doorvoeren als gevolg van het BBV. Dat betekent dat men aardig goed in onze organisatie is ingevoerd en betrokken is bij de keuzes die zijn gemaakt, weet wat er is gebeurd en wat er nog moet gebeuren.

- Gemeente Harlingen heeft ook een conceptzienswijze ingediend. Deze heeft dezelfde strekking als die van de gemeente Leeuwarden.

De heer De Man geeft aan dat het misschien verstandig is om een mail uit te doen met een extra toelichting, zodat Marrekrite straks niet wordt gezien als de kip met de gouden eieren.

De heer De Jong zal een bericht hierover opstellen en versturen.

- De heer De Jong geeft aan dat wij door de griffier van de gemeente Leeuwarden zijn gevraagd om via een open podium de raad een toelichting te geven op de kwesties in de conceptzienswijze. Wij hebben besloten dit niet te doen, omdat dit volgens ons procedureel niet juist is. Volgens de heer Touwen is het prima dat Marrekrite bij de presentatie van haar stukken een algemene toelichting geeft. Op dat moment kunnen er ook allerlei vragen worden gesteld, die door ons terplekke meteen kunnen worden beantwoord. Bij diverse raden en ook bij de staten gebeurt dit al. Echter, in de volgende fase zou Marrekrite zich bescheiden moeten opstellen. Op (voorgenomen) zienswijzen kan de directie niet ingaan. De discussie hierover dient binnen de muren van het huis van de deelnemers te worden gevoerd en als er zienswijzen zijn, hoort het bestuur daar wat over te zeggen. Echter, om Leeuwarden toch tegemoet te komen, heeft de heer Touwen aangeboden om in het najaar een vaartocht te organiseren waarbij de raad wordt uitgenodigd en waar men alle ruimte krijgt om nader met onze organisatie kennis te maken. Ondanks de betrokkenheid van Leeuwarden bij de werkgroep blijkt er een hoop onbekendheid te zijn op diverse vlakken, iets dat via een nadere kennismaking te verhelpen is. In het verlengde hiervan zou de heer Touwen bij de presentatie van de financiële stukken voortaan graag een bijeenkomst organiseren voor met name de ambtenaren (toerisme en financieel), zodat we in een vroeg stadium kunnen proberen om de vragen die leveren, te beantwoorden. Daarmee kunnen de betreffende ambtenaren intern ook meer als deskundige gaan optreden, in plaats van de raden bij vragen terug te verwijzen naar Marrekrite, zoals nu vaak gebeurt. Bij andere GR's wordt al in die opzet gewerkt. Dat werkt professioneler en prettiger.

Actie

- Opstellen en versturen achtergrondinformatie meerjarenbegroting. **A-200**
- Vaartocht raad Leeuwarden organiseren. **A-201**

Besluiten

- De Conceptbegroting 2021 en de Meerjarenraming 22 -24 ter vaststelling aanbieden aan het AB in de vergadering van 25 juni 2020. **B-265**

6. Notitie Financiële Positie

- Met betrekking tot punt 3 uit het voorstel (liquiditeit) geeft de heer De Man aan dat de heer De Jong hierbij hulp kan krijgen van gemeente Súdwest-Fryslân. Het bestuur stemt in met het voorstel.

Besluit

- De Notitie Financiële Positie wordt voorgelegd aan het AB. **B-266**

7. Voorstel Tussentijdse Rapportage (Turap)

- Het bestuur gaat akkoord met de voorzet voor de Tussentijdse Rapportage.

Besluit

- Format en uitwerking Turap zijn vastgesteld. **B-267**

8. Financiering Land

- Dit punt is vooral ingebracht om het dagelijks bestuur alvast mee te nemen in onze denkrichting. Besluiten hoeven nu nog niet te worden genomen.
Toen de GR werd opgericht ging het alleen om de het domein 'Water'. Sinds 2012 is daar de tak 'Land' bijgekomen. Het idee is de komende tijd te proberen de bijdragensystematiek voor beide werkgebieden gelijk te trekken en voor het landgedeelte daarmee meteen sterk te vereenvoudigen, want vooral hier is de efficiency ver te zoeken.
De heer Veltman geeft aan dat hij het geheel nog niet kan doorgronden. Moeilijk om er nu al iets over te zeggen.
Mevrouw De Pee geeft aan de nieuwe opzet inderdaad een stuk efficiënter lijkt, maar zij maakt zich wel zorgen over het verschil van € 12.000,-. De heer Touwen geeft aan dat te begrijpen. Als er pijn zou voortkomen uit een verandering van systematiek, dan zit dat vooral in eventuele verhogingen. We zoeken daarom naar een rationele systematiek, waarbij we zo dicht mogelijk bij de bestaande bijdragen proberen te blijven. We komen in een volgende fase nog met een overzicht hiervan, zodat "oud en nieuw" goed met elkaar vergeleken kunnen worden.

Actie

- Integraal voorstel bijdrageregeling water & land maken, waarbij we dichtbij de huidige bijdragen moeten zien te blijven. **A-202**

9. Voorstel TOP's

- Het plan is klaar en zou nu moeten worden opgenomen in de begrotingen van de deelnemers. Sommige deelnemers hebben hier al rekening mee gehouden, andere nog niet.
De heer De Man geeft aan dat het mooi zou zijn om dit plan snel te realiseren en dan meteen voor de hele provincie. Het zou zonde zijn als er gaten in het netwerk komen, omdat deelnemers het lastig vinden om voor dit soort zaken in deze Corona-tijd geld vrij te maken. Misschien is het een idee dat de provincie bijspringt, desnoods via een voorschot.

recreatieschap marrekrite

De heer Touwen geeft aan dat het een levend plan is en nog kan worden gewijzigd. De afspraak is dat de TOP's door de gemeenten worden gefinancierd. Het zou zeker interessant zijn om de provincie te vragen naar de mogelijkheden voor voorfinancieren, echter, de provincie heeft recent ook al fors in de buidel getast om de netwerken weer helemaal actueel te maken.

Mevrouw De Pee geeft aan dat twee van de TOP's in gemeente Waadhoeke aan het buitendijks fietspad liggen en dat de financiën daarvan al rond zijn.

Volgens de heer Touwen is het – met in het achterhoofd de door de heer De Man gedane suggestie - verstandig om alvast te beginnen met de gemeenten die de financiën voor de TOP's al rond hebben, zodat de andere gemeenten meer tijd hebben om de financiën hiervoor te regelen. De TOP's kunnen toch ook niet allemaal tegelijk worden gerealiseerd, dan loopt Marrekrite tegen haar personele grenzen op.

Besluit

- Het bestuur gaat akkoord met het plan voor de TOP's en legt dit voor aan het AB. **B-268**
-

10. WOB-verzoek VVE

- De brief met betrekking tot het WOB-verzoek is akkoord.

Besluit

- Brief WOB-verzoek kan worden verzonden. **B-269**
-

11. Gebruiksrecht De Vries

- Het betreft hier een gebruiksovereenkomst voor een jaar, jaarlijks steeds te verlengen. Op deze manier wordt alles meteen goed geregeld en wordt voorkomen dat de bestaande, ongewenste situatie verjaart.

Besluit

- De brief aan de heer De Vries wordt akkoord bevonden en kan worden verzonden. **B-270**
-

12. Voorstel Agenda AB-vergadering 25 juni 2020

- De agenda voor het komende AB is akkoord. Er moet nog wel goed worden nagedacht over punt 9 (TOP's). Misschien zou er een inventarisatie kunnen komen om te kijken welke gemeenten de financiën hiervoor al wel in hun begroting hebben opgenomen en welke niet.

Besluit

- De agenda voor de AB-vergadering van 25 juni wordt vastgesteld. **B-271**
-

recreatieschap marrekrite

13. Rondvraag

- De heer Jonkman had de heer Touwen gevraagd naar de aandacht voor de men- en ruiterroutes. De heer Touwen geeft aan dat dit inderdaad nog niet in de stukken stond, maar nu het fiets- en wandelnetwerk klaar zijn, de afdeling Land meer ruimte heeft om dit op te pakken.
-

14. Sluiting

- Voorzitter Fokkens dankt ieder voor diens inbreng en sluit de vergadering om 14.25 uur.
-

Vergadering van het Algemeen Bestuur

Datum: Donderdag 26 november 2020
Tijd: 09.30 – 11.30 uur
Locatie: Digitaal via Teams

3. Notulen AB-vergadering 25 juni 2020

Datum: Donderdag 25 juni 2020
Tijd: 09.00 – 11.00 uur
Locatie: Digitaal via Teams

Voorzitter:	Mevrouw Fokkens	Provincie Fryslân
Notulist:	Mevrouw De Groot	Coördinator landrecreatie Marrekrite
Aanwezig:	De heer Boerema	Gemeente Noardeast-Fryslân
	De heer De Man	Gemeente Súdwest-Fryslân
	De heer De Haan	Gemeente Achtkarspelen
	De heer Hoen	Gemeente Weststellingwerf
	Mevrouw De Pee	Gemeente Waadhoeke
	De heer Wassink	Gemeente Leeuwarden
	De heer Veltman	Gemeente De Fryske Marren
	De heer De Ruiter	Gemeente Smallingerland
	De heer Touwen	Directeur Marrekrite
	De heer De Jong	Financieel adviseur Marrekrite
Afwezig (mk):	De heer Broekhuizen	Gemeente Heerenveen
	Mevrouw Hoekstra	Gemeente Tytsjerksteradiel
	De heer Jonkman	Gemeente Opsterland
Afwezig (zk):	De heer Agricola	Gemeente Dantumadiel
	De heer Schoute	Gemeente Harlingen

Notulen

1. Opening

- Voorzitter Fokkens opent de vergadering om 9.00 uur en heet iedereen welkom. Er zijn enkele afmeldingen. Het vereiste quorum is behaald.
- Er luisteren twee gasten mee (Leeuwarder Courant en Friesch Dagblad). Ook zij worden welkom geheten. Ook is de heer Vuijk van de provincie Fryslân aanwezig.
- De voorzitter vraagt of iedereen het nagestuurde agendastuk 8a (zienswijzen begroting) heeft ontvangen. Dit wordt bevestigd. Daarop stelt zij voor om bij agendapunt 8 eerst de zienswijzen te behandelen en daarna de begroting zelf. De aanwezigen gaan hiermee akkoord. De voorzitter geeft aan dat de zienswijzen al schriftelijk becommentarieerd zijn door de heren Touwen en De Jong, echter het DB heeft hier nog geen formeel standpunt over kunnen innemen. De vraag wordt gesteld of het akkoord is om agendapunt 8 toch te bespreken zonder formeel standpunt van het DB over de zienswijzen. Hier is geen bezwaar tegen.
- De stukken zijn door Marrekrite ruim op tijd verstuurd, dit jaar nog vroeger dan andere jaren. Echter, door de interne cycli bij provincie en gemeenten duurt het vaak lang voor de staten en de raden de stukken kunnen behandelen. De voorzitter stelt voor om volgend jaar voor 1 maart de accountantsverklaring gereed te hebben. Deze wordt naar de deelnemers gestuurd, waarna de deelnemers de stukken eerder naar de staten/raden kunnen sturen om hierover te besluiten. Aanwezigen gaan akkoord met dit voorstel.

Besluit

- Het AB ziet graag dat de accountantsverklaring voor 1 maart gereed is, zodat de interne besluitvorming over de stukken door de deelnemers eerder kan plaatsvinden.. **B-272**

2. Verslag DB-vergadering 8 november 2019

- De aanwezigen hebben geen op- of aanmerkingen. Het verslag wordt ter kennisgeving aangenomen.

3. Verslag AB-vergadering 12 december 2019

- Bij de presentielijst staat dat mevrouw Wielinga namens Smallingerland afwezig was. Dit moet de heer Hoekstra zijn. Dit wordt aangepast in de notulen van het AB van 12 december 2019..

Actie

- De presentielijst wordt aangepast **A-203**

Besluit

- Het verslag van de AB-vergadering 12 december 2019 wordt met aanpassing van de presentielijst vastgesteld. **B-273**

4. Verslag DB-vergadering 27 februari 2020

- Geen op- of aanmerkingen. Het verslag wordt ter kennisgeving aangenomen.

5. Ingekomen stukken & mededelingen

- Er zijn geen ingekomen stukken.
- De onderstaande thema's worden door de heer Touwen mondeling toegelicht:
- Marrekrite heeft in februari tijdens Boot Holland de Motorbootvarenprijs 2019 toegekend gekregen.
- Rondje Snitsermar: 3 juli opening van het bruggetje over de Broeresleat.
- Opening netwerken/TOP Kollum: vanwege het Coronavirus heeft het DB besloten de opening door te schuiven naar 2021.
- In samenwerking met de regiomarketingorganisaties is, behalve voor het fietsnetwerk, nu ook voor het wandelknooppuntnetwerk een complete kaartset ontwikkeld. Deze is verkrijgbaar via de regio's.
- De LF Icoonroutes, LF Zuiderzeeroute en LF Kustroute, zijn in samenwerking met het Landelijk Fietsplatform vernieuwd.
- De drie Húskes liggen weer op locatie. Dit jaar is dat iets later, onder meer vanwege het niet eerder mogen openen van de toiletvoorzieningen.
- Huisvesting: we wachten op positieve ontwikkelingen vanuit de provincie met betrekking tot de locatie in Terherne.

6. Notitie Financiële Positie

- De heer De Jong licht toe dat de investeringsprognose een periode van 10 jaar beslaat. Na het gereedkomen van de conceptbegroting is een definitieve prognose gemaakt. Het blijkt dat de vervangingsopgave na 2025 grotendeels gereed is. Als we in het jaarlijks ritme blijven van 1,25 miljoen investeren per jaar, dan hebben we tot 2025 nog 6 miljoen nodig. De baten en lasten vormen geen probleem, deze zijn sluitend. Maar de liquiditeitspositie wordt tijdelijk krap, vanaf 2022 en mogelijk iets eerder al, moeten we vreemd vermogen aantrekken. Qua investeringen willen we graag in het huidige tempo doorgaan.
- Voorstel is om de doorschuif-btw niet langer voor te financieren, zodat de liquiditeitspositie verbetert. Daardoor kan het aantrekken van leningen nog iets uitgesteld worden.
- Daarnaast is in de GR afgesproken om de deelnemersbijdrage op twee momenten in het jaar te betalen. Als we de deelnemersbijdrage voortaan in één keer aan het begin van het jaar, op 1 februari, in rekening mogen brengen, is ook dat gunstig voor de liquiditeit. We kunnen de deelnemers niet verplichten hieraan mee te werken, maar het zou enorm schelen. Ook hierdoor hoeft er minder snel geleend te worden.

Besluiten

- De deelnemersbijdragen worden per 2021 volledig beschikbaar gesteld per 1 februari van het begrotingsjaar. **B-274**
- De doorschuif-BTW wordt per 2021 op voorschotbasis in rekening gebracht bij de deelnemers. Op basis van realisatie van de afgelopen jaren stellen we voor een voorschot van € 600.000 in rekening te brengen (ca. 6/7e deel). Dat voorkomt terugbetalingen. **B-275**

recreatieschap marrekrite

7. Jaarstukken 2019

- De heer De Jong licht toe dat we een keurige accountantsverklaring hebben ontvangen. De jaarrekening voldoet nu bovendien aan het BBV. Het resultaat over 2019 bedraagt € 600.000.
De conceptjaarrekening hebben we al in een vroeg stadium naar de deelnemers gestuurd. Daarna heeft in april de accountantscontrole plaatsgevonden, op basis waarvan een paar aanpassingen in de jaarrekening zijn gedaan. De tolerantie op fouten is bij Marrekrite erg laag. Het verschil met de conceptjaarrekening is € 50.000, deze kosten gaan mee in de jaarstukken over 2020 en vormen geen probleem.
- De heer De Ruiters geeft aan dat de materialiteit erg laag is. Kleine bedragen leiden al snel tot correcties. Kan de tolerantiewaarde niet verhoogd worden? Een tweede vraag betreft de BBV-regels. Eén van de fracties van Smallingerland vindt de toelichting aan de voorzichtige kant. De jaarrekening is wel beter leesbaar, maar men zou graag zien dat balansposten waarin veel elementen zijn opgenomen, wat nader worden gespecificeerd. Dat maakt de zaak voor de raden ook inzichtelijker.
De heer De Jong geeft aan dat de mate van tolerantie al met de accountant besproken is, omdat wij dit probleem ook signaleren. Hier kan helaas niets aan veranderd worden. Dat betekent dus dat Marrekrite haar administratie in detail op orde moet hebben, anders leidt dit snel tot opmerkingen van de accountant.
Als deelnemers een uitgebreidere toelichting op de balansposten willen, dan kan dat. We proberen wel de administratieve last zo laag mogelijk te houden. Nu hebben we de belangrijkste punten aangepakt, maar er is altijd de wil om nog verder te verbeteren.
- De heer Wassink heeft voorgaande jaarrekeningen niet gezien. Hij spreekt zijn waardering uit voor de inspanningen om aan de BBV-regels te voldoen, dit gaat de goede kant op. Het is duidelijk dat de financieel adviseur kennis van zaken heeft.
- De heer Hoen geeft aan dat hij dezelfde vraag heeft als de heer De Ruiters, namelijk dat bepaalde punten wat nader worden toegelicht.
- De heer De Man geeft aan dat we ons moeten blijven realiseren, dat in het zeer recente verleden andere boekhoudregels voor Marrekrite golden. Eigenlijk hebben we tot nu toe altijd gewerkt met het kasgeldregime. Het is een feit, maar tegelijk ook spijtig dat het allemaal ingewikkelder en minder transparant is geworden. Daarin hadden we geen keuzevrijheid. Hij pleit ervoor om de zaak, waar wij dat kunnen, wel proberen zo simpel mogelijk te houden. De discussie over de mate van detaillering van de toelichting is ook al vaker gevoerd en de uitkomst was steeds, dat die juist te groot was. Hij verzoekt zijn collega deelnemers om hun ambtelijke deskundigheid in te zetten en een goede balans te vinden tussen hoofd- en bijzaken.
- De heer Touwen voegt in het kader van de administratieve druk nog toe, dat ook het Ministerie meekijkt. De mate waarin wij ons moeten verantwoorden staat zo langzamerhand niet meer in verhouding tot de risico's die de deelnemers met onze GR daadwerkelijk lopen. Die zijn sowieso al klein en daarbij zijn we ook nog de kleinste GR van Fryslân, met ook veruit de kleinste begroting. De toleranties in de begrotingen van onze deelnemers zijn doorgaans groter dan onze gehele begroting. Toch zijn we de laatste weken opnieuw veel tijd kwijt geraakt aan het beantwoorden van erg gedetailleerde vragen vanuit de deelnemers. Dit moeten we zien te doorbreken. Onze formele toezichthouders kijken al in voldoende mate naar de details. Misschien is het wijs om bij toesturen van de stukken aan de deelnemers, de ambtenaren uit te nodigen om de stukken samen door te nemen, zodat het kennisniveau toeneemt. Dat stelt de ambtenaren in de fase van zienswijzevorming ook beter in staat om antwoord geven op vragen vanuit de raden. Nu worden raadsleden niet zelden rechtstreeks naar ons toe verwezen, terwijl dat niet de juiste route is.
- De voorzitter geeft aan dit een goed voorstel te vinden. Er zijn ook statenleden die de jaarrekening juist bondiger willen. Ze begrijpt de strekking van beide meningen. Voor het volgende boekjaar werkt Marrekrite een voorstel uit om de ambtenaren diepgaander bij de stukken te betrekken.

Besluiten

- Er wordt decharge verleend aan het DB voor het beheer van de GR gedurende 2019. **B-276**

recreatieschap marrekrite

- Het accountantsverslag wordt voor kennisgeving aangenomen. **B-277**
 - De jaarstukken 2019 worden vastgesteld. **B-278**
 - Het onverdeelde rekeningsaldo 2019 van € 0,6 miljoen (€ 603.355) wordt toegevoegd aan de algemene reserve, die hierdoor € 3,203 miljoen bedraagt. **B-279**
- Actie**
- Bij de presentatie van de stukken in de volgende boekjaren organiseert Marrekrite een bijeenkomst voor de ambtenaren om de financiële stukken door te werken. **A-204**

8. Reactie zienswijzen

- Puur ter informatie worden enkele laatste reacties op de eerder dit jaar ingediende zienswijzen gepresenteerd (BBV-discussie). Het bestuur hoeft hier geen besluit over te nemen, maar hier slechts kennis van te nemen. De voorgestelde reacties leveren geen verdere vragen of opmerkingen op.

8a. Zienswijzen begroting

- Zoals aan het begin van de vergadering is besloten, wordt gestart met het bespreken van de zienswijzen alvorens over de begroting zelf te besluiten.
- Provincie Fryslân: de stukken zijn vorige week in PS behandeld. Naar aanleiding hiervan zijn er geen bedenkingen. De voorzitter brengt de complimenten van de heer Riezebos (PVV) over. Marrekrite heeft duidelijk toegevoegde waarde voor de recreatie en het toerisme in en naar onze provincie. Verder had FvD vragen over hoe Marrekrite haar data verzamelt. Deze vragen zijn reeds aan Marrekrite gestuurd. Verder geen opmerkingen.
- De Fryske Marren heeft de stukken gisteravond (24/6) in de raad behandeld. Er wordt geen zienswijze ingediend. De heer Veltman brengt de complimenten over voor het werk van Marrekrite.
- Noardeast-Fryslân: de heer Boerema geeft nog een nadere toelichting op de schriftelijk ingediende zienswijze, die betrekking heeft op de wijze waarop de doelen worden geformuleerd en worden gemeten. De heer Boerema wil graag namens NEF benadrukken dat men erg tevreden is, Marrekrite is een geweldige GR. De beeldvorming rondom GR's is vaak negatief, maar Marrekrite blinkt juist positief uit.
- Opsterland: Marrekrite heeft geen zienswijze ontvangen.
- Súdwest-Fryslân: de heer De Man geeft aan dat SWF ook geen zienswijze indient. "We hebben goud in handen met Marrekrite, zo ziet onze raad het ook".
- Waadhoeke: mevrouw De Pee sluit zich aan bij de woorden van de heer De Man. Waadhoeke dient geen zienswijze in, men is tevreden.
- Achtkarspelen: de gemeente vraagt om een investeringsplan voor de komende tien jaar. De heer Touwen geeft aan dat als deelnemers een tienjarig overzicht willen, dat dat kan. Die informatie kunnen we gemakkelijk uit ons beheerprogramma halen. Zelf kijken we zelfs nog veel verder vooruit, tot 40 à 50 jaar na nu. Dat heeft te maken met de verwachte levensduur van de voorzieningen, zoals we die nu bouwen. Via de begroting en de meerjarenbegroting weten de deelnemers steeds wat er de komende 5 jaar aan middelen nodig is. Als men graag wil weten water er de 5 jaren hierna nodig is, is dat als gezegd geen enkel punt, alleen is het daarbij essentieel dat we daar niet op worden vastgepind. Marrekrite moet wel de ruimte houden om het ene jaar iets meer te doen en het andere jaar iets minder. Dat soort keuzes maken het liefst zo laat mogelijk.

recreatieschap marrekrite

Hoe verder we in de tijd komen, hoe lastiger het echter is om de investerings-opgave op jaarniveau goed te schatten. We kijken namelijk per jaar of een vervanging echt nodig is, zo niet, dan stellen we liever uit.

Op deze wijze weten we zeker dat we elk jaar vooral de fysieke prioriteiten aanpakken, in plaats van zaken op te pakken op basis van de theoretische, verwachte levensduur.

Het belangrijkste voor dit moment om te benadrukken is dat grootste investeringen de komende 5 jaren plaatsvinden. Als gezegd is de informatie hierover terug te vinden in de voorliggende begroting en de meerjarenraming. Rond 2026 verwachten dat we onze gehele voorraad aan steigers en damwanden duurzaam vervangen te hebben. Daarmee zijn de vereiste investeringen tussen 2026 en 2030 naar verwachting zeer beperkt.

Het tweede punt van Achtkarspelen betreft het weergeven van de baten en lasten conform de categorieën volgens de IV3 systematiek van het CBS.

De heer De Jong geeft wat dit betreft aan dat deze systematiek wel geldt voor provincies en gemeenten, maar niet voor Gemeenschappelijke Regelingen. Wij verstrekken deze informatie ook niet aan het CBS. Aangezien de verplichting er niet is, houden wij dit niet separaat bij. Als men dit toch wil, betekent dat een aanzienlijke, extra administratieve last voor de soms toch al zwaar bevroegde, kleine organisatie.

De heer De Haan vraagt wat de invloed van Corona is op onze kostenontwikkeling.

De heer Touwen antwoordt dat we redelijk ongevoelig lijken voor de gevolgen. Deelnemers kunnen wel geraakt worden, wat weer invloed kan hebben op Marrekrite. We zijn altijd scherp op de kostenontwikkeling. Sinds 2014 vindt er geen indexatie plaats. Als het goedkoper of slimmer kan, dan doen we dat.

- Tytsjerksteradiel: niet aanwezig. Dezelfde zienswijze als Achtkarspelen, maar met een extra opmerking over de baggeropgave.

De heer Touwen geeft aan dat hij zich er terdege van bewust is, dat de deelnemers graag meer inzicht willen in de verwachte baggerkosten in de komende jaren. Zoals het bestuur eerder is toegezegd, wordt er momenteel hard gewerkt aan het opstellen van een plan. Dit is echter een ingewikkelde casus, met vele dimensies, vele onbekenden en ook vele partijen. Zo is ook de provincie betrokken, vanwege het feit dat zij de vaarwegen beheert, waaraan onze voorzieningen liggen. Baggeren doen we altijd in samspraak met anderen. Het heeft geen zin om ligplaatsen te baggeren, zonder de omliggende wateren ook mee te nemen. Bij de baggerprojecten van de laatste jaren ging het steeds om dergelijke combinaties van werken. Als we die werken zelfstandig hadden uitgevoerd, waren we een veelvoud aan kosten kwijt geweest. Samenwerken is dus cruciaal, maar het impliceert ook afhankelijkheid en bovendien vertraagt het. We kunnen de zaak ook snel en simpel aanvliegen en domweg al onze plekken gaan baggeren. Dan weten we inmiddels zeker dat het om vele miljoenen gaat, mogelijk tot wel 18 miljoen. Helder is dat dit totaal buiten alle proporties is. We zullen slim moeten werken, zelfs dan gaat het nog over veel geld.

We streven ernaar het DB na de zomer meer inzicht te verschaffen, zodat we in het AB van 26 november aanstaande met alle deelnemers nader over dit onderwerp kunnen spreken.

- Dantumadiel: niet aanwezig.

Volgens de heer De Jong zijn de meeste punten uit deze zienswijze hierboven reeds behandeld. Wat betreft de vraag over het verloop van de kapitaallasten geeft de heer De Jong aan dat we al voorinformatie hebben verstrekt over periode van de meerjarenbegroting. Hij kan een staatje met de kapitaallasten tot 2031 nazenden aan de deelnemers. Dit is nog wel gebaseerd op het ritme van investeringen tot 2031.

Daarnaast vraagt de gemeente in haar zienswijze of de investeringen getemporiseerd kunnen worden. De heer De Jong licht toe dat dit in theorie natuurlijk prima kan, maar in ongeveer 5 jaar zijn we er ook door. Eerder is dit ook al aangestipt. De piek in onze investeringen ligt duidelijk in de komende 5 jaar en daarna gaan we voor vele jaren naar een heel laag investeringsniveau.

In het verleden is er altijd veel uitgesteld als dat kon. De levensduur van de voorzieningen werd gerekend om de kosten zo laag mogelijk te houden. Dat maakt dat de rek er nu wel uit is. De komende jaren is het niet langer mogelijk meer om nog verder uit te stellen. Als we nu zouden temporiseren betekent dat, dat we voorzieningen tijdelijk buiten gebruik moeten gaan stellen.

recreatieschap marrekrite

Dat willen we ook niet. Daarom is ons voorstel om de ingezette koers te blijven volgen en dus juist volop gas te blijven geven. Uitsmeren over de tijd is qua liquiditeit bovendien ook ongunstiger. We kunnen nu beter voor een korte periode "kort geld" aantrekken en dat weer aflossen, dan dat we voor langere tijd vreemd vermogen aan moeten trekken.

- Wat betreft de opmerkingen van diverse deelnemers over de meetbaarheid van onze doelen, geeft de heer Touwen aan niet zo goed te begrijpen wat er nu in de beleving van de deelnemers precies ontbreekt of misgaat. Onze opdracht staat eenvoudigweg in de GR omschreven en die voeren we uit. Uit onze financiële stukken volgt vervolgens exact wat we moeten investeren en hebben geïnvesteerd. Daar kijkt de accountant naar, alle deelnemers kijken ernaar en ook het ministerie. De zaak is volledig dichtgetimmerd op dit vlak.

De heer Boerema geeft aan dat op dit vlak ook vragen leven bij bijvoorbeeld de ambtenaren R&T van zijn gemeente. Voor hem is de toelichting op zich voldoende, maar wellicht is het goed om deze zaken nog een keer ambtelijk nader te bespreken, bijvoorbeeld tijdens de te plannen bijeenkomsten rondom de financiële stukken, komend voorjaar. Naar zijn idee zal dit de eventueel nog bestaande ruis kunnen wegnemen.

- Harlingen: heeft een zienswijze ingediend met twee punten van aandacht. De eerste betreft de hoogte van het weerstandsvermogen. De heer De Jong geeft aan dat er nog wel wat risico's op ons af komen. De notitie weerstandsvermogen volgt nog, in overleg met financiële ambtenaren (werkgroep). Het staat op de agenda van het eerstvolgende werkgroep-overleg. Als we nu geld teruggeven, lopen we - met de kennis van nu - de kans dat we op een later moment weer om een extra bijdragen moeten vragen. Daarnaast moeten we vanaf 2022 sowieso vreemd vermogen aantrekken om onze liquiditeit op orde te houden. Ons bezit staat niet op de bank, maar zit in onze voorzieningen. Als we bedragen terug zouden moeten storten naar de deelnemers, moeten we voorzieningen te gelde gaan maken (verkopen) of hiervoor schulden maken (leningen aantrekken), want dat geld hebben we niet liquide. Daarnaast zullen we dan ook rente moeten gaan betalen, wat uiteindelijk ook weer bij de deelnemers terecht komt. De lasten voor de deelnemers worden daarmee hoger. Kortom, terugbetalen bevelen we niet aan, zeker niet op dit moment.

Harlingen verzoekt als tweede punt om de indexatie achterwege te laten.

De heer De Jong geeft aan dat hierover in het DB uitgebreid is gesproken. In de huidige vergadering nemen we alleen besluiten ten aanzien van de begroting 2021. We nemen op dit moment nog geen formeel besluit over indexering voor de periode daarna. Dat er in de meerjarenraming wel wordt geïndexeerd, wil dus nog niet zeggen dat we die indexatie straks ook werkelijk moeten doorvoeren. Die vraag ligt steeds weer voor bij de besluitvorming over de jaarbegrotingen. We vragen de deelnemers op dit moment in feite alleen maar om indexatie niet op voorhand principieel af te wijzen.

Tot slot geeft Harlingen aan dat de beleidsmatige toelichting beknopt is. De heer De Jong stelt voor dat we met Harlingen (en Leeuwarden) nader in overleg treden om de wensen te bespreken.

- Heerenveen: geen zienswijze ingediend.
- Leeuwarden: alle ingediende punten zijn reeds aan de orde geweest. De heer Wassink is blij met het functioneren van Marrekrite. Complimenten voor de BBV-verbeteringen. Marrekrite is opvallend gezond, de deelnemers niet altijd. Gemeenten werken met de baten en lasten in een boekjaar. Elk jaar moet er een sluitende begroting zijn. Bij een risico van ca. € 280.000 past geen weerstandsvermogen van 3 miljoen. Volgend jaar besluiten over de indexering is akkoord, maar op basis van de huidige cijfers ziet Leeuwarden geen aanleiding voor indexatie.

De plannen voor de baggeropgave worden afgewacht, maar de opgave lijkt kleiner dan wat er fictief op de plank ligt.

De heer De Man vraagt of Leeuwarden bij alle GR's dan zou willen voorstellen niet te indexeren, of alleen bij Marrekrite. De heer Wassink antwoordt dat er geen grotere visie is op indexatie in het algemeen, er wordt per organisatie gekeken. Op basis van deze meerjarenbegroting lijkt het niet noodzakelijk. Als we het baggerplan vaststellen, moet het een sluitende begroting opleveren.

De heer De Man geeft aan dat het grootste deel van de 3 miljoen vermogen in steigers zit, het beeld dat Marrekrite dergelijke bedragen aan liquide middelen over zou hebben, is onjuist en werkt verkeerde beeldvorming in de hand.

recreatieschap marrekrite

De heer Wassink is van mening dat het weerstandsvermogen op basis van risico's moet worden bepaald. Het is niet nodig om een enorme reserve tot in lengte van dagen vast te houden.

Voorzitter Fokkens stelt voor dat de heren De Man en Wassink eens bij haar op de thee komen. Dat kan er wederzijds worden kennisgemaakt en kan de heer Wassink worden bijgepraat over de keuzes die gemaakt zijn en de maatregelen die worden getroffen en het tijdpad dat daarbij hoort. Beide heren vinden dit een goed idee. De heer De Ruiters geeft aan dat hij ook graag zou aansluiten, hetgeen door mevrouw Fokkens wordt verwelkomd.

De heer De Jong voegt nog toe dat we nog bezig zijn met de notitie weerstandsvermogen, een en ander in nauw overleg met de financiële werkgroep waaraan Leeuwarden ook deelneemt. Wat nu in begroting staat is nog op basis van de oude systematiek en dat is ook heel duidelijk aangegeven. Dat kan nu een heel ander beeld geven dan eind van het jaar. De opmerkingen van Leeuwarden zijn daarom wellicht een beetje voorbarig, ambtelijk is men in detail op de hoogte.

De heer Wassink geeft aan dat Leeuwarden zich baseert op de risico's zoals vermeld in begroting.

De heer Veltman reageert dat de stellingname van Marrekrite duidelijk is. Het lijkt alsof Leeuwarden in één keer van de kelder naar de zolder wil. Vorig jaar zijn we overgestapt van kasgeldregime naar de BBV-systematiek. Marrekrite is wat dat betreft in ontwikkeling. Er is al een hele hoop werk gedaan en wat nog moet worden afgemaakt, is ook voor iedereen helder. We zien nu een fictieve, papieren werkelijkheid waarin het net lijkt of we teveel geld hebben, terwijl we juist vreemd vermogen moeten gaan aantrekken.

We zijn op weg naar een andere systematiek, nog niet alles daarvoor is helemaal klaar. Marrekrite doet goed werk. Geef Marrekrite ook de mogelijkheid en de ruimte om de zaken goed te regelen en af te maken wat is beloofd. Over het eventueel terugbetalen van gelden moeten we nu niet spreken, dat is voorbarig.

Voorzitter Fokkens stelt voor deze discussie niet opnieuw te voeren en stelt voor dat Marrekrite ook aanschuift bij het overleg dat zij met de heren Wassink, De Man en De Ruiters wil beleggen.

- Smallerland: De heer De Ruiters geeft aan dat de door Smallerland ingebrachte punten voldoende zijn beantwoord.
- Weststellingwerf: de begroting is op 6 mei in de raad goedgekeurd. Er is geen zienswijze ingediend. Wel zijn er ambtelijk een aantal vragen bij Marrekrite neergelegd.

Acties

- Baggerplan in DB 9 september/AB 26 november aan de orde. **A-205**
- Staatje kapitaallasten tot 2031 naar de deelnemers. **A-206**
- Ambtenaren NEF en DD nader informeren over doelen. **A-207**
- Afspraak maken met Harlingen en Leeuwarden over de beleidsmatige toelichting. **A-208**
- Afspraak maken met mevrouw Fokkens en de heren Wassink (Leeuwarden), De Man (Súdwest-Fryslân) en de Ruiters (Smallerland) over het weerstandsvermogen. **A-209**
Marrekrite schuift ook aan.

9. Concept Begroting 2021 & MJR 22-24

- Leeuwarden vindt de reactie op de hoogte van het weerstandsvermogen niet afdoende. Hier is volgens de voorzitter al uitgebreid bij stilgestaan. De discussie wordt op een ander moment vervolgd.
- Alle aanwezige deelnemers stemmen in met de Begroting 2021 en de Meerjarenraming 2022-2024.

Besluit

- De Begroting 2021 en de Meerjarenraming 2022-2024 worden vastgesteld. **B-280**
-

10. Voorstel TOP's

- De heer Touwen geeft een korte toelichting op de stukken. Met de algemene bijdrage op water kunnen we zelf besluiten waarin we investeren. Voor de taken op land geldt dit niet. Voor projecten als de aanleg van TOP's moeten we de deelnemers om extra financiering vragen. We willen daarbij niet de indruk wekken dat gemeenten verplicht worden te investeren in iets wat ze niet willen. We doen een oproep aan de deelnemers om geld te reserveren, dan wel in de begroting zetten, wanneer het hen past. Tegelijk zou het jammer zijn als er gemeenten afhaken, het wel om een sluitend netwerk.
- De heer Wassink geeft aan dat hij intern nog geen plannen voor TOP's is tegengekomen. Er is nog geen rekening mee gehouden. Maar alle gemeenten meedoen, moet Leeuwarden ook meedoen.
- De heer De Man vindt de TOP's top. Ze bieden een mooie verbreding van water naar fietsen en wandelen. Het klopt dat veel gemeenten de financiering nog niet geregeld hebben. Zouden we niet tot co-creatie kunnen komen tussen gemeenten en provincie, zodat we werk naar voren kunnen halen en de toerist kunnen spreiden en vasthouden? Dan maken we het verschil met andere regio's. Wat Zeeland wil zijn, zijn wij al. We moeten niet op onze lauweren rusten en ambitieus blijven.
- Mevrouw Fokkens wil hierover graag een afspraak maken met de heer De Man. De heer Vuijk van de provincie geeft aan dat het verzoek helder is. Het is een interessante gedachte en zeker iets wat met Gastvrij Fryslân onderzocht kan worden. Het neemt niet weg dat de provincie al fors in de netwerken heeft geïnvesteerd en daarom niet aan de TOP's mee zou financieren. Maar voorfinancieren iets anders dan financieren en het gaat om een provinciebrede aanpak, dus we staan ervoor open.
- De heer Hoen juicht het plan toe. Waarom bespreken we dit niet in de VFG-commissie, ook in relatie tot de toeristische informatiepunten? Ook daaraan kunnen we wellicht iets meer samen doen, zonder heilige huisjes omver te werpen. De constructie van de TOP's is wellicht ook inspiratie voor de TIP's.
- Achtkarspelen heeft wel geld gereserveerd. De heer De Haan heeft het gevoel dat het wat stroperig wordt. Hij ziet de 3 TOP's in Achtkarspelen het liefst met spoed gerealiseerd. Mevrouw De Groot geeft aan dat er momenteel gewerkt wordt aan een TOP bij de Spitkeet in Harkema.
- De deelnemers stemmen in met alle punten.

Besluiten

- De voorgestelde projectmatige uitrol van toeristische overstappunten in Fryslân om te komen tot een samenhangend TOP-netwerk is akkoord. **B-281**
- De voorgestelde locaties en zoekgebieden zoals genoemd op bijgevoegde kaart (onder toezegging dat met de gemeenten hierover nauw overleg wordt gevoerd) zijn akkoord. **B-282**
- De kosten van de TOP's worden door de betreffende gemeenten gefinancierd **B-283**

Acties

- Het plan voor de TOP's is akkoord. Marrekrite zal een brief sturen naar de desbetreffende gemeenten voor het reserveren van de middelen. **A-210**
- Afspraak tussen mevrouw Fokkens en de heer De Man over eventuele voorfinanciering door de provincie. **A-211**

10. Rondvraag

- De heer Boerema ziet een enorme opleving van het vaartoerisme, er wordt heel veel gevaren. Zo zien we hoe belangrijk Marrekrite is en hoe gastvrij Friesland is. Marrekrite zijn we allemaal.

recreatieschap marrekrite

- Mevrouw Fokkens sluit zich aan bij de opmerking van de heer Boerema en geeft aan dat deze crisis ons wel de mogelijkheid geeft om ons te profileren als provincie die alles heeft en aantrekkelijk is voor een vakantie. Friesland is heel divers, wie het nog niet wist kan nu ervaren wat we te bieden hebben.
- De heer De Ruiter geeft aan dat Marrekrite veel goede dingen op een goede manier doet. Marrekrite wordt vooral geassocieerd met steigers en niet gebaggerde plekken. Probeer de gemeenteraden meer mee te nemen in wat we allemaal doen. Dan krijgt men er meer gevoel bij.
- Mevrouw Fokkens vraagt zich af of dit een taak is voor Marrekrite of van de bestuurders. Waarschijnlijk meer voor de bestuurders, maar een faciliterende rol van Marrekrite is dan gewenst. Zodra er weer mogelijkheden zijn, is het goed is voor alle raden een bijeenkomst te organiseren.
- De heer Touwen bedankt iedereen voor de complimenten. Het voelt nog steeds als een eer om met dit werk bezig te zijn. Deze week ontvingen we nog een verzoek van de gemeente Warmond voor een werkbezoek. We zullen nog polsen of hier ook DB-leden hierbij aanwezig kunnen zijn. Ook met Overijssel staat een (praktisch) werkbezoek gepland. Er wordt nadrukkelijk gekeken naar “het Friese model”, heel Nederland is jaloers op ons. We moeten ons goed blijven beseffen dat het helemaal niet zo gewoon is wat in de laatste 60 jaar is opgebouwd.
Door de Corona-tijd hebben we het erg druk. Veel mensen gaan / komen hier op vakantie. Dat betekent dat we onze toeristische informatie en promotie ook op orde moeten hebben. De samenwerking met Merk Fryslân gaat voorspoedig. Er komt steeds meer aandacht voor de verbreding van pure watersport naar de bredere waterbeleving en de landrecreatie. We hebben al jaren het beste fietsknooppuntnetwerk van Nederland. En sinds kort hebben we ook een compleet en prachtig wandelnetwerk, inclusief een set duidelijke kaarten. We hameren er bij Merk op om dit soort zaken nog beter en nadrukkelijker uit te dragen. Het zijn misschien niet altijd de spannendste zaken om over te communiceren, maar varen, fietsen en wandelen, dat doet wel iedereen. Er is sprake van een enorme markt, waar ook een enorme waarde achter schuilgaat, zowel materieel als immaterieel.
- Iets heel anders is volgens de heer Touwen dat we merken dat er een kennisachterstand is bij de raden. De raad van Leeuwarden hebben we reeds een vaartocht beloofd. Bij zo'n sessie kunnen we goed ingaan op de vragen die leven en meteen praktisch laten zien wat we doen.
- Mevrouw Fokkens voegt nog toe dat we meer kunnen uitdragen én verzilveren dat we zo bijzonder zijn.

Actie

- Bijeenkomst raad Leeuwarden organiseren. **A-212**

11. Sluiting

- Mevrouw Fokkens sluit de vergadering om 10.45 uur. Ze bedankt iedereen voor de aanwezigheid. Het was een druk bezochte vergadering, laten we dat vasthouden.
Mochten er vragen van de journalisten zijn, dan graag de betrokkenen na de vergadering individueel benaderen.

Vergadering van het Dagelijks Bestuur

Datum: Donderdag 26 november 2020
Tijd: 09.30 – 11.30 uur
Locatie: Digitaal via Teams

4. Ingekomen stukken en mededelingen

- **Ingekomen stukken:** geen

-
- **Mededelingen, mondeling toe te lichten**

Rondje Snitsermar: Overleg met Goingarijp.

Huisvesting: Eind 2021 naar Uitwellingerga.

Publiciteit:

- Varen met De Kaag, e.o.
- Diverse stukken in LC + aandacht/opnames Omrop Fryslân vuilnisvaren.

Rechtzaken De Burd: laatste zaak recent afgerond.

Baggerwerken:

- Dokkumer Ee: alle ligplaatsen worden gebaggerd (circa € 100.000).
Locaties nieuwe ligplaatsen (2 of 3) worden meteen meegenomen.
 - Slibvang Langehoekspôle: vergunningen worden aangevraagd.
 - Groot Schar: vergunning voor slibberging wordt aangevraagd.
-

Vergadering van het Algemeen Bestuur

Datum: Donderdag 26 november 2020
Tijd: 09.30 - 11.30 uur
Locatie: Digitaal via Teams

5. Turap 2020 en Begrotingswijziging 2020.2

Voor u ligt onze eerste tussenrapportage nieuwe stijl, zie Bijlage 5.1 Hierin ziet u dat de verschillen groter dan € 25.000 per programma zijn toegelicht.

Het totale effect is circa € 55.000 positief voor 2020. Het geprognosticeerde rekeningresultaat 2020 neemt toe tot € 362.000 (Begrotingswijziging 2020.2).

Het structurele financiële effect als gevolg van de intensivering van de investeringen in 2020 bedraagt circa € 30.000 negatief en zullen we bij de tussenrapportage 2021 en bij de opmaak van de meerjarenraming 2022-2025 meenemen.

Naast de effecten op de lasten ten gevolge van deze intensivering van investeringen, heeft het ook effect op de kaspositie van Marrekrite. Marrekrite zal rond 1 november voor de duur van maximaal een half jaar een kortlopende geldlening moeten aantrekken om over voldoende liquiditeit te kunnen beschikken om aan haar financiële verplichtingen te kunnen voldoen. We hebben hiervoor inmiddels enkele voorbereidende maatregelen getroffen.

- **Voorstel**

Wij vragen het algemeen bestuur:

1. De begrotingswijziging 2020.2 vast te stellen.
2. De structurele financiële effecten ten aanzien van de begroting 2021 en verder mee te nemen in de tussenrapportage 2021, respectievelijk bij de opmaak van de meerjarenraming 2022-2025.

Bijlage: 5.1a: Turap 2020; Toelichting

Bijlage: 5.1b: Turap 2020; Samenvatting

Bijlage: 5.1c: Turap 2020; Begrotingswijziging 2020.02

Vergadering van het Algemeen Bestuur

Datum: Donderdag 26 november 2020
Tijd: 09.30 – 11.30 uur
Locatie: Digitaal via Teams

6. Ambtelijk financieel vooroverleg

Aanleiding

In het AB van 25 juni jl. is toegezegd om tijdens het volgende AB een voorstel te doen hoe de deelnemers beter kunnen worden ondersteund bij de behandeling van onze financiële stukken.

Huidig overleg

We hebben de laatste periode met enige regelmaat overleg gehad met de (tijdelijke) Werkgroep Financiën, bestaande uit een afvaardiging van financieel deskundigen vanuit de deelnemers.

Dit overleg was in aanvang gericht op een goede implementatie van de BBV-systematiek en is inmiddels verruimd naar kwaliteitsverbetering in de breedte (op financieel terrein).

We verwachten dat deze werkgroep nog maximaal twee keer samen zal komen: éénmaal in het lopende jaar in relatie tot de nota weerstandsvermogen en tot slot in 2021 als nabrander, mogelijk verband houdend met de (meerjarige) onderhoudsplannen en investeringsplannen. Daarna kan deze werkgroep opgeheven worden.

Structureel overleg

In de afgelopen jaren is ons gebleken dat er naar aanleiding van de presentatie van onze financiële stukken (begroting, jaarrekening) nogal wat vragen leefden bij de deelnemers. Daarom is het idee ontstaan om een structureel overleg in het leven te roepen met de financieel ambtenaren van de verschillende deelnemers, zoals dit ook bij andere gemeenschappelijke regelingen gebeurt.

Het gaat met name om het voor bespreken van de begroting en jaarrekening (voorjaar). De idee is dat met name het proces rondom de vorming van de zienswijzen hierdoor verbetert en de raden en de staten zich beter geïnformeerd weten.

Op het moment dat er zich in het najaar, naar aanleiding van de tussenrapportage, bijzonderheden voordoen, kan er een tweede overleg worden gepland met de financieel deskundigen.

Voorjaarsoverleg

De jaarrekening (inclusief accountantscontrole) en de conceptbegroting versturen we vóór 1 maart. Per 2021 koersen op een snellere afronding en vaststelling in het DB tijdens de laatste week van februari, zodat de stukken vroeger “op route” kunnen naar de deelnemers. Het ambtelijke financiële overleg, ter voorbereiding op zienswijzen bij de conceptbegroting, kan dan worden gepland in de tweede of derde week van maart. Alle financieel adviseurs van de deelnemers worden uitgenodigd. Wie behoefte heeft om aan te haken, doet dit, wie die behoefte niet voelt, maakt er geen gebruik van. De uitnodiging versturen we via de secretariaten van de deelnemers, in lijn met de verzending van de stukken.

recreatieschap marrekrite

Najaarsoverleg

Het tweede overleg vindt plaats op het moment dat de stukken of de situatie hier aanleiding toe geven. Het zou kunnen zijn dat in de tussentijdse rapportage naar aanleiding van de financiële voortgang binnen de organisatie – die in het DB van september/oktober besproken wordt en vervolgens aan het AB wordt voorgelegd - zaken voorkomen die met de financieel ambtenaren van de deelnemers gedeeld zouden moeten worden. Tegelijk geldt dat de kans hierop op voorhand gering lijkt, daar begrotingswijzigingen binnen Marrekrite in principe geen directe invloed hebben op de hoogte van de bijdragen van de deelnemers. Het vaststellen van de bijdragen staat bij Marrekrite immers los van de begroting. Mocht een najaarsoverleg in aanloop op het tweede AB gewenst zijn, dan zou dit gepland moeten worden direct volgend op het laatste DB van het jaar.

Bovenstaande overlegmomenten hebben geen effect op de deadlines voor het aanleveren van onze stukken; onze termijnen blijven dezelfde. De deelnemers krijgen tijdens hun eigen afhandelingstermijn van zienswijzen (voorjaar) en AB advisering (najaar) de gelegenheid om nadere vragen te stellen en de AB-leden goed voor te bereiden op de besluitvorming.

- **Voorstel**

Het DB stelt het AB voor om in maart van het lopende jaar door de directie vooroverleg te voeren met de financieel ambtenaren van de deelnemers, specifiek gericht op de behandeling van de begroting en de jaarstukken.

In oktober/november zou een tweede overleg kunnen worden gepland naar aanleiding van de tussentijdse rapportage, maar dit alleen hiertoe expliciet aanleiding is.

Vergadering van het Algemeen Bestuur

Datum: Donderdag 26 november 2020
Tijd: 09.30 – 11.30 uur
Locatie: Digitaal via Teams

7. PvA Baggeren

In Bijlage 7.1 kunt u kennis nemen van het Plan van Aanpak baggeren 2020 – 2030. De laatste paragraaf uit dit stuk is hieronder afgedrukt, inclusief een voorstel voor het vervolg.

- **Samengevat: beheersen is keuzes maken**

Zolang er in Fryslân geen integrale visie is op de bestemming en het gebruik van de meren en zolang er niet structureel en mede op initiatief van onze partners wordt samengewerkt aan de baggeropgave, is het zinloos om uitspraken te doen over ambities voor de waterdieptes op al onze ligplaatsen. Ten eerste is het überhaupt lastig en in zekere zin “gevaarlijk” om eigenstandig een visie op de wenselijke diepgang te bepalen. Een dergelijke ambitie is ten tweede, zeker als de lat hoog wordt gelegd, onbetaalbaar (raming Tjrhuis). Alleen door slim te werken, konden we de laatste jaren de baggerkosten goed in toom houden. Het is niet reëel om te veronderstellen dat we deze creativiteit kunnen volhouden. In de samenwerking met anderen (provincie, Wetterskip) is het laaghangende fruit inmiddels wel benut. Hoe verder we komen, hoe lastiger het wordt om gecombineerd kansen te verzilveren.

Maar wat belangrijker is, er zijn op dit moment geen structurele samenwerkingsverbanden en dus is alles wat wij nu kunnen doen en besparen afhankelijk van de kennis en inzet van specifieke medewerkers. Als deze mensen de organisatie verlaten, bijvoorbeeld als gevolg van pensionering, is meteen alle kennis en netwerk ook weg. Natuurlijk werken we aan overdracht, maar veel beter zou zijn wanneer deze opgave niet zo sterk van de inzet van specifieke personen zou afhangen. Hier is nog een wereld te winnen en het is goed dat de bestuurders zich hier bewust van zijn.

Gezien de bovengenoemde omstandigheden en het feit dat de deelnemers intussen wel vragen om meer duidelijkheid, heeft Marrekrite voorlopig geen andere keuze dan de tering naar de nering te zetten en niet een al te grote broek aan te trekken. We kunnen wel proberen om de stereotypes die over onze “ondiepe provincie” bestaan, alleen te lijf te gaan, maar dat is onverstandig. Een dergelijke ambitie is alleen reëel in samenspraak met onze partners.

- **Vervolg / nabije toekomst**

Wat we wel zelfstandig kunnen (en moeten) doen, is gegevens verzamelen, zodat we qua waterdieptes weten waar we over praten. Dit is belangrijk om eventuele interventies te bepalen, maar ook belangrijke informatie om aan onze gebruikers te verstrekken. Momenteel zijn we bezig om de diepte bij de meest populaire Marrekrite-plekken (Top 12) te onderzoeken (Actie 1: peilen korte termijn). In het vervolg hierop gaan we vanaf komende winter (2020-2021) in eigen beheer (dus met eigen mensen) jaarlijks op een flink aantal plekken de waterdiepte meten en registreren (Actie 2: peilen middellange termijn). Deze acties geven ons niet alleen inzicht in onze eigen aannames, het maakt duidelijk of ergens moet worden ingegrepen en het allerbelangrijkste, het laat na een paar jaar de aanwas van baggerslib op verschillende plekken zien. Pas als we die data hebben, kunnen we ook iets meer zeggen over de cycli op de lange termijn (meerjarenraming).

Informatie over waterdieptes is niet alleen de basis voor ingrijpen (baggeren), het is voor de gebruikers ook een belangrijk gegeven om inzicht in te hebben. Met deze informatie sturen wij verwachtingen en kunnen we teleurstellingen voorkomen. Wij denken dat we uiteindelijk naar een situatie gaan waarbij we communiceren wat de waterdiepte op al onze plekken is en tevens of de diepte daar actief wordt onderhouden of niet. Dit maakt het voor watersporters veel duidelijker wat zij verwachten kunnen.

Deze pragmatische aanpak leidt op het vlak van baggeren tot een tweedeling in ons bestand van ligplaatsen. We onderscheiden een geselecteerd deel (essentiële plekken) waar we de diepte garanderen versus het restant, het deel waarbij we alleen aangeven welke diepte men ongeveer kan verwachten, met de duidelijke vermelding dat die diepte ook niet onderhouden wordt.

Naar verwachting zullen klachten over de bereikbaarheid in belangrijke mate voorkomen kunnen worden als het onderhoud op de geselecteerde plekken op orde is (80-20 regel). Een deel van de Top 12 locaties is overigens niet alleen al voorzien van nieuwe steigers en damwanden, ook is een aantal van deze plekken reeds op diepte gebracht.

Dat we ons vooreerst vooral richten op deze geselecteerde plekken heeft als belangrijk voordeel dat dit tot een afgebakende opgave leidt, die goed calculeerbaar is en waarvan ook de cyclus, en dus de kosten op de lange termijn, goed te bepalen is.

Helderheid over de kosten van het op peil houden (meerjarig) van de gewenste waterdieptes rond onze ligplaatsen kunnen we in alle gevallen pas over enkele jaren geven. Deze raming kunnen we namelijk pas maken als we weten wat de gemiddelde aanslibbing is. De data hiervoor worden de komende jaren verzameld. Kortom, met elk jaar ervaring wordt de prognose voor de jaren erna betrouwbaarder.

Wij realiseren ons dat dit misschien nog niet de mate van duidelijkheid verschaft die de deelnemers graag hadden gezien, anderzijds maakt het voorliggende stuk duidelijk, dat het ook niet reëel is dit op korte termijn te verwachten, althans niet in detail. De grote lijn begint zich echter al wel af te tekenen.

- **Voorstel**

In aanvulling op de lopende peilacties, zoals hierboven genoemd, stelt het DB het AB voor om akkoord te gaan met de volgende koers voor de komende periode:

Berekenen van ingreep op essentiële plekken (Actie 3):

Gezien het bovenstaande is de meest verstandige koers om te proberen met de middelen die we hebben, zoveel mogelijk klachten te voorkomen. Dit betekent dat we moeten zorgen dat de waterdiepte op orde is op onze Top 12 plekken, evenals op alle plekken direct aan de staande mastroute (SMR), en op een nader te bepalen selectie van overige locaties.

Concreet betekent dit dat we de komende periode gaan vaststellen welke ligplaatsen tot “de selectie” behoren. Vooralsnog schatten wij met de kennis die wij nu hebben, dat Marrekrite met een jaarlijks budget van € 250.000 – € 300.000 het baggeren van de geselecteerde ligplaatsen moet kunnen bijbenen. Daarom stellen wij het bestuur voor om hier voorlopig mee te rekenen in onze begrotingen, iets dat bij de bespreking van de nieuwe bijdrageregeling aan de orde komt. Deze voorlopige prognose kan in de komende jaren worden bijgesteld totdat het punt wordt bereikt, dat we kunnen spreken van degelijk onderbouwde Meerjarenraming Baggeren.

Bijlage: 7.1: PvA Baggeren 2020 - 2030

Vergadering van het Algemeen Bestuur

Datum: Donderdag 26 november 2020
Tijd: 09.30 – 11.30 uur
Locatie: Digitaal via Teams

8. Archiefverordening

Archiefverordening

Op het vlak van regelingen en verordeningen is Marrekrite hard bezig een inhaalslag te maken. Aan het einde van 2019 heeft het AB ingestemd met onze voorstellen voor een viertal financiële verordeningen.

Ook ten aanzien van een aantal andere regelingen en verordeningen dient Marrekrite haar zaken op orde te brengen. Hierbij gaat het met name om ons Parafenbesluit, ons Mandaatbesluit en om onze Archiefverordening. Bij het opstellen van deze stukken zijn wij zeer kundig ondersteund vanuit de provincie in de persoon van de heer Beswerda. Daarnaast heeft onze eigen (externe) jurist Vos steeds kritisch meegedacht en zo bijgedragen aan de totstandkoming van de stukken.

In Bijlage 8.1 treft u het voorstel aan voor de Archiefverordening. Dit is een verordening die door het AB dient te worden vastgesteld..

In Bijlage 8.2 treft u ter informatie het Bevoegdhedenstatuut aan, zoals dat door het DB op 29 oktober jongstleden is vastgesteld.

Voorstel

Het DB verzoekt het AB in te stemmen met de Archiefverordening als bijgesloten in Bijlage 8.1.

Bijlage: 8.1: Archiefverordening

Bijlage: 8.2: Bevoegdhedenstatuut

recreatieschap marrekrite

Turap Marrekrite 2020

conform Financiële Verordening lichten we de verschillen > € 25.000 toe

Hogere personeelskosten (dan begroot)

Zoals in de begroting 2021 en verder reeds verwerkt is de raming van de personele lasten in 2020 hoger dan indertijd bij de begroting vastgesteld. Een bijstelling van € 50.000 is nodig. Een deel van de loonkosten rekenen we toe aan de projecten die we onderhanden hebben (daar waar dat mogelijk is). Bij de jaarstukken maken we daarvan de balans op.

Programma	Bedrijfsvoering	
	baten	lasten
Effect	€	-20.000,00

Overige verschillen (kleiner dan € 25.000)

Binnen de verschillende kostensoorten zitten kleine afwijkingen van de baten en lasten die resulteren in een restverschil ca. restprognose. Deze geven we een plek binnen programma Bedrijfsvoering.

Programma	Bedrijfsvoering	
	baten	lasten
Effect	€ -	€ -4.297,00

Extra investeringen vervangingen damwanden en steigers

In 2020 hebben we aanmerkelijk meer vervangingsinvesteringen uitgevoerd dan het Algemeen Bestuur als budget beschikbaar heeft gesteld. Dit is een gevolg van het versneld uitvoeren van de achterstand die is ontstaan bij het uitvoeren van de werkzaamheden in vorige jaren en specifiek als gevolg van de PFAS-discussie in 2019. Voor de damwanden gaat het om € 1,5 miljoen, waarvan € 0,4 miljoen uit 2019 komt (en op de balans is blijven staan als "werk in uitvoering"). Voor de steigers gaat het om € 60.000, volledig toe te schrijven aan 2019. Het financiële effect hiervan vindt plaats in 2021 door middel van een stijging van de kapitaallasten met € 31.000.

Programma	Waterrecreatie	
	baten	lasten
Effect	€ -	€ -
	€ -	€ -

Afrekening subsidie "Routenetwerken bij de tijd"

De werkzaamheden voor het project zijn afgerond per 31 december 2019. We hebben een projectafrekening ingediend bij de provincie voor het project Routenetwerken. We hadden hiervoor uitstel aangevraagd tot 1 oktober 2020. We zullen na vaststelling door de provincie de financiële effecten in de administratie verwerken. Doordat we in het verleden al kosten ten laste van de verschillende jaarrekeningen hebben gebracht zal de projectafrekening naar verwachting een positief effect hebben op ons jaarrekening resultaat.

Programma	Landrecreatie	
	baten	lasten
Effect	€ -	€ -

Minder kosten baggeren (dan begroot)

Het concept PvA Baggeren 2020-2030 ligt in dezelfde bestuursvergadering als de Turap aan u voor. We verwachten een overschot op dit programma van ongeveer € 80.000 omdat de geplande baggerwerkzaamheden voor 2020 (Dokkumer Ee) zijn vertraagd.

Programma	Baggeren	
	baten	lasten
Effect	€	80.000,00

	baten	lasten
SALDO TURAP	€ -	€ 55.703

oud saldo begroting 2020	€ -	€ 306.297
--------------------------	-----	-----------

Nieuw saldo begroting 2020	€ -	€ 362.000
----------------------------	-----	-----------

recreatieschap marrekrite

Overzicht baten en lasten 2020

Marrekrite

	2020				Oud saldo	Nieuw saldo
	Baten	effect Turap	Lasten	effect Turap		
1 Bedrijfsvoering	1.213.769	-	-1.360.090	-24.297	-146.321	-170.618
2 Waterrecreatie	649.141	-	-362.173	-	286.968	286.968
3 Landrecreatie	111.150	-	-111.150	-	-	-
4 Baggeren	144.417	-	-144.417	80.000	-	80.000
5 Ontwikkelingen	11.400	-	-7.250	-	4.150	4.150
6 Wimpels, donateurs en vrijwilligers	172.500	-	-11.000	-	161.500	161.500

SUBTOTAAL PROGRAMMA'S

2.302.377	-	-1.996.080	55.703	306.297	362.000
-----------	---	------------	--------	---------	----------------

	2020		Prognose		Oud saldo	Nieuw saldo
	Gewijzigd*	effect Turap	resultaat	effect Turap		
A Algemene Reserve (AR)	3.203.078	-	306.297	55.703	3.509.375	3.565.078
B Bestemmingsreserve Baggeren (BB)	1.346.659	-	-	-	1.346.659	1.346.659
C Bestemmingsreserve Innovatie en Ontw	190.138	-	-	-	190.138	190.138

SUBTOTAAL MUTATIES RESERVES

4.739.875	-	306.297	55.703	5.046.172	5.101.875
-----------	---	---------	--------	-----------	------------------

RESULTAAT NA BESTEMMING

-	-
---	----------

* inclusief resultaatbestemming 2019 ad. € 603.355 op basis van AB-besluit juni 2020

recreatieschap marrekrite

Begrotingswijziging 2020.02	Begrotingsjaar 2020 n.a.v. wijziging 2020.01			Begrotingsjaar 2020 n.a.v. wijziging 2020.02			Mutatie
Programma	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Verschil
Bedrijfsvoering	1.213.769	-1.360.090	-146.321	1.213.769	-1.384.387	-170.618	-24.297
Waterrecreatie	649.141	-362.173	286.968	649.141	-362.173	286.968	-
Landrecreatie	111.150	-111.150	-	111.150	-111.150	-	-
Baggeren	144.417	-144.417	-	144.417	-64.417	80.000	80.000
Ontwikkelingen	11.400	-7.250	4.150	11.400	-7.250	4.150	-
Wimpels, donaties & vrijwilligers	172.500	-11.000	161.500	172.500	-11.000	161.500	-
Resultaat vóór bestemming 2020	2.302.377	-1.996.080	306.297	2.302.377	-1.940.377	362.000	55.703
	Begrotingswijziging reserves 2020.02			Prognose exploitatie begroting 2020			Mutatie
Reserves	Saldo	resultaat	Saldo	Saldo	plus/minus	Saldo	Verschil
Toevoeging/onttrekking	per 1-1-2020	bestemming	na wijziging	per 1-1-2020	resultaat	na wijziging	
Algemene reserve	2.599.723	603.355	3.203.078	3.203.078	362.000	3.565.078	362.000
Onderhoudsfonds	-	-	-	-	-	-	-
Baggerfonds	1.346.659	-	1.346.659	1.346.659	-	1.346.659	-
Ontwikkelingsfonds	190.138	-	190.138	190.138	-	190.138	-
Landrecreatiefonds	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal	4.136.520	603.355	4.739.875	4.739.875	362.000	5.101.875	362.000
Resultaat ná bestemming			-			-	-

PLAN VAN AANPAK
BAGGEREN 2020 – 2030

zomer 2020

Foto: Aanleg van een natuuroever met behulp van baggerslib op de Snitser Mar

Inleiding

Marrekrite beheert voor de watersport op ruim 325 locaties in de provincie meer dan 600 voorzieningen bedoeld om af te kunnen meren. Het gaat om drie typen objecten: steigers, damwanden en MarBoeien. Wij zijn verantwoordelijk voor de technische staat van deze voorzieningen en voor het onderhoud van het terrein en het groen terplekke (maaïen, snoeien, afval ophalen). Hier hoort ook bij dat we bij onze ligplaatsen voldoende diepte bieden, zodat watersporters niet in de modder vastlopen.

In algemene zin geldt dat - door neerslag van baggerslib op luwe plekken, door natuurlijke aanwas van baggerspecie en door verplaatsing van baggerslib door de scheepvaart - het bij veel van onze ligplaatsen langzaam steeds ondieper wordt. Een goed beeld van de mate van deze verondieping hebben we niet. Wel krijgen we soms klachten over de bereikbaarheid van ligplaatsen. Onze reactie daarop was tot nu toe eenvoudig en praktisch: zodra er een melding is van watersporters die ergens vastlopen of die meenden onder water iets geraakt te hebben, wordt er ad hoc een opdracht opgesteld en actie ondernomen.

Feitelijk is er op dit moment geen heldere visie op de gewenste waterdieptes in Fryslân, gezien vanuit recreatief gebruik. Er zijn in dat opzicht totaal geen kaders. Aansluiten bij provinciale plannen en richtlijnen biedt in deze ook geen perspectief, daar de Staten op 25 april 2018 besloten hebben om het bestaande, passieve onderhoudsregime op de meren te continueren. Dat betekent dat de provincie na de overdracht van de meren door het rijk, geen nieuwe ambities heeft geformuleerd ten aanzien van de gewenste diepgang. Voor de vaargeulen ligt dit natuurlijk anders, hier heeft de provincie een duidelijke opgave. Op de meren hanteert de provincie echter een vergelijkbaar piepsysteem als Marrekrite ook sinds jaar en dag hanteert. Er wordt alleen gereageerd op incidenten.

Een structureel meerjarenplan waarin de diepte als ambitie is geformuleerd en van waaruit planmatig wordt geanticipeerd op problemen, is er ook binnen Marrekrite nooit geweest. Dit komt deels door het ontbreken van heldere richtlijnen en kaders bij onze collega beheerders. Wat voor zin heeft het om ligplaatsen in de oevers van meren op diepte te brengen als er aan het meer zelf niets gedaan wordt? Tel hierbij op dat er voldoende andere prioriteiten op ons bord lagen en we zien een werkterrein dat niet alleen letterlijk, maar ook figuurlijk jaren onder water heeft gelegen. Dat kan echter niet langer. Het wordt tijd dat we weten waar we over praten. Wij willen graag weten wat de actuele dieptes rondom onze ligplaatsen zijn en in welke mate en met welke snelheid het er ondieper wordt. Maar allereerst moeten we per ligplaats vaststellen wat überhaupt de streefdiepte zou moeten zijn en of er een opgave ligt. Als we dat allemaal weten, kunnen we ook becijferen wat we jaarlijks aan middelen nodig hebben om de zaak op diepte te houden.

Dit lijkt een eenvoudige klus, maar dat is het bepaald niet. Het gaat niet om slechts enkele onbekenden, maar vele. Feitelijk alles in deze opgave is onbekend: ambitie, huidige status, verloop, samenstelling, hoeveelheden, etc. In de voorliggende notitie doen we een eerste aanzet om dat complexe veld in kaart te brengen. We schetsen wat er de laatste jaren is gedaan en wat voor de korte en middellange termijn onze maatregelen zouden kunnen zijn.

Het Baggerfonds

Het Marrekrite Baggerfonds is een reeds lang bestaande regeling voor het financieren van baggerprojecten. De stand van de baggerreserve per eind 2019 bedroeg ruim € 1.3 miljoen. Een aantal jaren geleden heeft het bestuur besloten dat de middelen die in het fonds zitten, volledig dienen te worden aangewend om onze ligplaatsen bereikbaar te houden. Vanaf dat moment was het niet meer mogelijk om als deelnemer voor eigen werken ook een beroep te doen op het fonds. Voordien was dat (onder zekere voorwaarden) wel zo. Mede hierdoor is het fonds in de afgelopen jaren gestaag gegroeid, te meer daar we – zolang het meerjarenplan baggeren nog niet beschikbaar was – ook nauwelijks uitgaven hebben gedaan. We hebben op dit vlak dezelfde defensieve strategie gevoerd als die we ten aanzien van de vervanging van onze steigers en damwanden jaren hebben gehanteerd: we gaan pas geld uitgeven als we weten dat dit structureel en meerjarig verstandig is. Dat er dan dus blijkbaar geen echte opgave is, zoals we weleens horen zeggen, is een nogal voorbarige conclusie.

Onderzoek in de afgelopen jaren

Aangezien we totaal geen idee hadden van de situatie met betrekking tot de waterdieptes bij onze ligplaatsen, hebben we Tjhuis Ingenieurs in 2016/2017 een onderzoek laten doen om onze totale baggeropgave te kunnen schatten. De aanleiding voor dit onderzoek, namelijk de onbekendheid van het geheel, vormde meteen ook het grootste probleem in het onderzoek zelf. Alle ruim 300 locaties afvaren en bij ruim 600 objecten gaan peilen om te zien hoe diep het er is, zou het allermooiste scenario zijn geweest, maar deze opdracht zou onbetaalbaar zijn geworden. In een aantal sessies met medewerkers van Tjhuis en Marrekrite is daarom geprobeerd om op basis van gezond verstand eerst een indeling in hoofdcategorieën of soorten ligplaatsen te maken. Hierbij stond centraal wat de gemiddelde watersporter naar ons idee voor verwachting heeft van de diepte, op het moment dat hij overweegt op een van onze plekken aan te leggen. Dit klinkt vaag, maar dat is het niet. Zo is het logisch dat iemand die met een diepstekend jacht door een relatief smalle vaarweg als de Dokkumer Ee vaart, verwacht dat onze ligplaatsen in de oevers over dezelfde vaardiepte beschikken als de geul. Het omgekeerde verhaal is ook plausibel. Als iemand een willekeurig meer zonder betonde vaargeulen oversteekt en hij ziet ergens in een verre oever een Marrekriteplek, dan zal diegene niet verwachten dat er bij de betreffende ligplaats dieper is dan het gemiddelde op het meer. Iedereen snapt dat het daar zelfs wat ondieper zal zijn.

Door zo naar al onze ligplaatsen te kijken, konden we per ligplaats een streefdiepte bepalen. Er ontstonden drie categorieën. Er waren ligplaatsen waar mensen zeker een bepaalde diepte zullen (mogen) verwachten, er waren plekken waar zij dit niet zouden doen en er was een tussencategorie met de plekken waar de verwachting moeilijk te schatten was. Ook hebben we normdieptes bepaald. Van de plaatsen dichtbij geulen was de geuldiepte de norm, van de plekken aan de overkant van een meer hanteerden we de waterdiepte op ongeveer 50m van de ligplaats als gemiddeld referentiepunt.

Maar hoe diep was het overal nu echt? Navraag leerde ons dat er van een redelijk aantal ligplaatsen een inschatting te maken was van de vaardiepte, door te kijken naar de peilingen die op regelmatige basis door de provincie worden uitgevoerd. Heel exact zijn deze getallen niet, daar er vaak niet tot aan onze ligplaatsen wordt gepeild. Maar het was beter dan niets.

recreatieschap marrekríte

Iets anders was het te peilen oppervlak. Hiervoor hebben we gesteld dat onze ligplaatsen onder een hoek van 45 graden “aanvaardbaar” zouden moeten zijn, zie afbeelding hieronder. Dit levert per ligplaats een trapezium op dat op diepte zou moeten zijn.

Gecombineerd met de gepeilde gemiddelde vaardiepte, kon per ligplaats een gemiddeld te verwachten opgave worden berekend (aantal m³ specie). Beklemtoond moet worden dat het hier dus om een theoretische benadering gaat, die gestoeld is op meerdere onzekerheden. Bij de berekening van de kosten werd bijvoorbeeld uitgegaan van een bepaalde prijs per m³ voor het baggeren en voor het afvoeren naar het dichtstbijzijnde depot.

Om meer grip op de zaak te krijgen, is in samenwerking met Tijhuis besloten om bij een beperkt aantal ligplaatsen alsnog ook fysiek te peilen (2016/2017). Hiervoor werden vooral plekken geselecteerd die bijna aan vervanging toe waren, zodat de eventuele baggeropgave meteen in het werk kon worden opgepakt.

Uit dit alles volgde een geschatte totale (theoretische) baggeropgave van circa € 18 miljoen, een astronomisch getal waarvan meteen duidelijk was dat het geen enkele zin zou hebben om hier ons beleid op te baseren. Helder was dat we de hele zaak opnieuw onder de loep moesten nemen en dat we onze ambities wellicht zouden moeten bijstellen.

Oude gegevens opnieuw bekeken

Bovenstaand werd gesteld dat het onderzoek dat door Tjihuis is uitgevoerd op een groot aantal theoretisch pijlers was gestoeld. Er werd bovendien uitgegaan van standaard aanbestedingen, waarbij er gebaggerd zou worden en de specie naar een depot moest worden afgevoerd.

Inmiddels zijn we een paar jaar verder en hebben we op diverse plekken ervaringen opgedaan met baggerwerken, ook op plaatsen waar Tjihuis vooraf een raming had gemaakt van de te verwachten kosten. Hierdoor kunnen we theorie en praktijk met elkaar vergelijken. Hieronder geven we enkele concrete voorbeelden van praktische en creatieve oplossingen, met een rekensom van de besparingen die werden gerealiseerd. Want die conclusie kan wel worden getrokken, als we de zaak slim en integraal aanpakken, kan dat miljoenen schelen.

De Fluessen

De totale raming op grond van het rapport Tjihuis bedroeg voor het baggeren van de Hemmen, de Nije Krûspôle en de Langhoekspôle in totaal € 850.000,-- Hierbij was rekening gehouden met de afvoer van de baggerspecie naar een provinciaal depot (transportkosten), directievoering en toezicht, en natuurlijk het baggeren op zich. Echter, door een goede aanbesteding, door het op korte afstand kunnen verwerken van de baggerspecie in een natuuroever, en door werk met werk te maken in de vorm van de aanleg van een tweetal eilandjes met (vervangende) aanlegvoorzieningen, kwamen de totale baggerkosten voor Marrekrite uit op slechts € 155.000,- Dit is inclusief een bijdrage aan de inrichting van de natuuroever, die grotendeels door Wetterskip is betaald en dat hiermee circa 5 ha. aan KRW-oppervlak kon realiseren. Bij afvoer naar een gronddepot waren de kosten voor alleen dit deel van het project, minimaal € 350.000, -- hoger uitgevallen.

De verschillen tussen de geraamde kosten en de daadwerkelijke kosten zijn, behalve door de lagere transportkosten en het niet hoeven te betalen van stortkosten, ook veroorzaakt door de kwaliteit van de baggerspecie. Die bleek mee te vallen, zodat hergebruik mogelijk was. Ook is ervoor gekozen om een deel van De Hemmen überhaupt niet te baggeren, door de ligplaatsen onderling te onderscheiden qua noodzakelijke diepgang. Zo zijn de ligplaatsen dichtbij de vaargeul naar Workum geschikt gemaakt voor diepstekende zeiljachten en is bepaald dat de achterste ligplaatsen alleen goed bereikbaar hoeven zijn voor platbodems en dergelijke. Door deze gedifferentieerde aanpak hoefden diverse ligplaatsen niet of nauwelijks gebaggerd te worden, maar ook de aanvaargeul kon hierop aangepast worden (minder diepte = minder bagger).

[Noot: Helaas heeft Wetterskip Fryslân recent besloten om geen nieuwe natuuroevers door middel van het aanbrenge van baggerspecie meer aan te (laten) leggen.]

Oostzijde van het Grootskar (Snitser Mar)

Door de aanleg van twee golfbrekers aan de oostzijde van het Skareilân (herinrichting Starteiland) is een slibvang ontstaan tussen de nieuwe golfbrekers en het Skareilân. Het wordt op deze plek steeds ondieper. Daarbij worden de golfbrekers door een groot aantal meeuwen (waaronder veel visdiefjes) gebruikt als nestelplaats. Door de overlast (lawaai – en uitwerpselen op de aanlegsteiger) en de afnemende waterdiepte wordt de grote steiger feitelijk niet veel meer gebruikt.

Door het opheffen van deze ligplaats en hergebruik van het materiaal en het aanbieden van vervangende ligplaatsen op de nieuwe eilandjes op de Snitser Mar hoeft ca. 20.000 m³ baggerspecie niet verwijderd te worden. Dat betekent dat in vergelijking met de eerdere ramingen circa € 225.000, -- bespaard kan worden.

Ganzetippe

De ligplaatsen rond de Ganzetippe (Tsjûkemar) zijn binnenkort aan vervanging toe. Om die bereikbaar te houden dient er regelmatig gebaggerd te worden (1 maal per 10 tot 15 jaar). Desondanks is de bereikbaarheid van een groot aantal ligplaatsen aan de noord- en oostzijde erg slecht. Dit komt door het neerslaan van baggerslib aan de luwe zijde van het eiland. Door bij vervanging de steigers aan noord- en oostzijde niet te herbouwen, maar aan de zuidzijde de capaciteit juist te vergroten, voorkomen we terugkerende baggerkosten. Bovendien komt de noodzaak van het baggeren van 1,5 kilometer aan vaargeul eveneens te vervallen. Dit alles levert per keer een besparing op baggerkosten op van circa € 225.000,--

Langehoekspôle

Het meest recente voorbeeld van een slimme interventie is de zuidelijke doorgraving die we eind 2020 in de Langehoekspôle realiseren. Wetterskip Fryslân heeft belang bij het zand dat hierbij vrijkomt en betaalt hiermee de volledige doorgraving en zelfs de aanleg van een strandje. Wij verwijderen de toch al problematische aanlegplaatsen die door de doorgraving in het gedrang komen en herplaatsen die in de nieuwe doorgang. En passant hebben we hiermee ook nog een nieuw eilandje gecreëerd (Lytse Pôle). Maar waar het uiteindelijk allemaal om gaat, is dat de nieuwe invaart de bestaande vaargeul naar het eiland continu doorspoelt, waardoor deze niet meer dichtslibt. In de afgelopen jaren was het eiland voor dieperstekende jachten onbereikbaar geworden, terwijl het aan de doorgaande vaarweg naar Stavoren ligt. We verwachten dat het dichtslibben van de oude geul voortaan veel minder zal voorkomen. En als dat toch gebeurt, heeft de watersport als alternatief nog altijd de tweede invaart. Daarnaast wordt aan de noordoostkant van de Langehoekspôle een zogenaamde slibvang aangebracht. Dit is een verdieping in de waterbodem van ca. 200 meter lang, 100 meter breed en circa 5 meter diep. Het slib wat door de stroming wordt aangevoerd (vooral zand) kan hier neerslaan en later periodiek worden verwijderd. Door de opbrengst van het zand kunnen de baggerkosten waarschijnlijk in belangrijke mate gedekt worden.

Conclusie: besparen door creatieve oplossingen op maat

De bovenstaande voorbeelden tonen aan dat door werk met werk te maken (opgaves te verbinden), combinaties te maken met projecten op het vlak van natuur, ligplaatsen te verplaatsen en voortuit te lopen op trends en veranderingen in de watersport, veel geld te besparen is. Naar verwachting zullen de totaal geraamde kosten voor het baggeren door het leveren van maatwerk met zeker een derde teruggebracht kunnen worden.

Voorwaarde is in de meeste gevallen wel dat we kunnen aanhaken bij opgaves van onze partners (provincie, gemeenten, Wetterskip). Door dergelijke combinaties te maken, kan veel gemeenschapsgeld worden bespaard. Voor Marrekrite is het bovendien een van de weinige manieren om überhaupt betaalbaar aan waterdieptes te kunnen werken.

Differentiëren in dieptes is een strategie die Marrekrite veel geld kan besparen. Dat vraagt echter om goede communicatie. Wij werken er daarom aan om per ligplaats de streefdiepte te gaan communiceren, zoals wij nu ook al via onze site andere informatie per ligplaats beschikbaar stellen. Dan kunnen watersporters bij bijvoorbeeld De Hemmen zien dat ze op de ene plek wel terecht kunnen, maar op een plek iets verderop, niet. Wij schatten dat vooral duidelijkheid hierover belangrijk is, belangrijker dan dat iedereen altijd overal terecht moet kunnen. Het is net als met de wachttijden bij bruggen en stoplichten. Als mensen weten hoe lang ze moeten wachten voor ze weer door kunnen, accepteren zij dat. Maar als ze geen informatie krijgen en moeten gissen hoe het zit, raken ze geïrriteerd, stellen ze hogere verwachtingen en zijn ze sneller ontevreden.

Koers 2020 – 2030

Ambitie 2030: denken in bestemmingsmeren

In de rest van Nederland staat Fryslân bekend als DE watersportregio, echter, met één groot nadeel: “het is er zo ondiep”. Vooral mensen die met dieper stekende jachten onze kant opkomen hebben het idee dat ze maar beter in de IJsselmeerhavens kunnen blijven liggen, want de sluis door en de provincie invaren, “is vragen om problemen”. Hoewel dit beeld natuurlijk een erg sterke vereenvoudiging van de werkelijkheid is, zit er wel een kern van waarheid in. In Fryslân moet je inderdaad goed plannen waar je wel en waar je niet kunt komen, maar het imago dat het overal ondiep is, is niet terecht. Toch onthouden mensen dit soort stereotypen gemakkelijker dan de nuance. Wat daarbij niet erg helpt, is dat we niet altijd even goed en klantvriendelijk te communiceren over de actuele dieptes, wellicht mede gevoed door de angst op de juistheid aangesproken te kunnen worden. Naar ons idee werkt dit voorbehoud echter contraproductief. Juist de onduidelijkheid die er op dit moment is, werkt de speculaties en stereotypes over “het ondiepe Friesland” in de hand. Het maakt dat we potentiële gasten mislopen. Wij pleiten daarom nadrukkelijk voor een klantvriendelijke en transparante communicatie over waterdieptes.

Al enige jaren is men binnen de provincie aan het nadenken over de vraag of er een opgave ligt voor de meren. Het is duidelijk dat Marrekrite, als kleine speler met beperkte budgetten, vooral moet proberen aan te haken bij acties die door onze partners (provincie, gemeenten, waterschap) worden ondernomen. Overigens geldt voor de grote spelers net zo goed dat samenwerken enorm veel geld kan besparen. Toch gebeurt het beperkt. Het lijkt erop dat de meeste organisaties vooral met hun eigen taakstelling bezig zijn. Wij hebben hier talloze voorbeelden van, ook heel recente. Men denkt er gewoon niet over na ons te bellen. Dat moet anders. Marrekrite moet zien structureel aan tafel te komen, iets waar bestuurlijke bemoeienis zo langzamerhand gewenst lijkt.

Maar aan praktisch samenwerken gaat nog een stap vooraf, het vraagt allereerst om een visie op de toekomst van de meren. Op dit moment ontbreekt die visie, iets dat zowel inhoudelijk als procesmatig problematisch is. Er is geen heldere richting (inhoud) en een gevoel van gezamenlijke verantwoordelijkheid (proces) leeft ook niet. Wat die visie betreft bestaat er vanuit Marrekrite inmiddels een heel helder idee. Wij pleiten er al enige tijd voor om de Friese wateren meer te gaan beschouwen vanuit bestemming en gebruik.

recreatieschap marrekrite

Een goed voorbeeld hiervan is het integrale plan dat is ontstaan rond de Tsjûkemar. Marrekrite heeft hier in de afronding van het Friese Merenproject een voorzet voor gegeven door te stellen dat we van de Tsjûkemar, als poort naar Fryslân, een “fun meer” zouden moeten maken, waar bijvoorbeeld snelvaren op grote delen van het meer mogelijk moest zijn. Als dat ergens kan, is het op de Tsjûkemar. Marrekrite is tegelijk geen voorstander van de huidige snelvaarbanen in de meren. Wij zouden veel liever zien dat er meren zijn waar je snel mag varen versus meren waar dat totaal verboden is. Dat is helder beleid in termen van bestemming en gebruik. Daar volgt vervolgens voor alle beheerders ook een heldere lijn uit voor het onderhoud, waarbij het ook logischer wordt om hierin samen op te trekken.

Als we de Friese wateren in termen van bestemming en gebruik gaan zien, is er bijvoorbeeld veel voor te zeggen om alle wateren direct grenzend aan de staande mastroute (SMR) te beschouwen als vaarwater bedoeld voor diepgaande schepen. De opgave die dan ontstaat voor de vaardiepte volgt hier als vanzelf uit. Dat zou concreet kunnen betekenen dat we met elkaar moeten vaststellen dat bijvoorbeeld het Pikmeer gebaggerd moet worden en ook op diepte gehouden moet worden. Daarmee is de taakstelling voor de provincie ook meteen helder.

Anderzijds, voor meren die verder van de SMR af liggen, geldt dat men met diepgaande jachten niet kan verwachten dat al het water op weg naar een dergelijk meer toe, op diepte wordt gehouden. Voor het Slotermeer bijvoorbeeld, ligt het niet erg voor de hand om het gehele meer naar een grotere diepte te brengen en op dat peil te houden. Door hier ook duidelijk over te zijn, creëren we geen valse verwachtingen naar de watersport.

Een visie op de bestemming van de meren is voor Marrekrite om een andere reden ook erg belangrijk. Bij gebrek aan een visie bedenken wij nu zelf waar wij denken dat een bepaalde diepgang wenselijk is. Het zou beter zijn als we dit in een breder gremium zouden doen. De kans dat dit tot plannen leidt die aansluiten bij de behoefte van grotere groepen gebruikers, is daarmee ook groter.

Kortom, door een integrale visie te ontwikkelen over de meren in Fryslân, ontstaat er een logische en goed communiceerbare differentiatie in mogelijk gebruik, wat zich onder andere laat vertalen in de gewenste bereikbaarheid qua vaardiepte. Bovendien kunnen we hiermee de gebruikers sturen op waar we ze het liefst hebben, bijvoorbeeld vanuit het oogpunt van veiligheid. Verschillende beheerders kunnen vanuit deze visie samenwerken en hun doelen op een goedkopere en samenhangender wijze realiseren. Door hierover bovendien goed te communiceren, ontstaat er duidelijkheid voor de watersport en kunnen stereotypes worden ontkracht. Het is dan helder waar in Fryslân je wél met een diepgaand jacht terecht kunt.

Top 12

Vanouds waren al onze ruim 600 ligplaatsen voor ons gelijk aan elkaar. In principe gaven wij aan elke plek evenveel zorg. Echter, in tijden dat het moeilijk wordt om alles onder controle te houden, bijvoorbeeld afgelopen zomer nog vanwege de verhoogde drukte door de Covid 19 situatie, ontstaat er vanuit dat uitgangspunt een probleem. Zo konden we de drukte rondom onze vuilcontainers de afgelopen maanden alleen hanteren als we onderscheid maakten in plekken die kritisch zijn en plekken die dat minder zijn. Aan elke container evenveel zorg besteden was domweg niet te doen. Zo kunnen we in een nat en warm voorjaar het gras niet overal even goed bijhouden. En op dezelfde wijze zullen we met een beperkt budget moeten kiezen hoeveel meter we op ene plek vervangen en hoeveel op de andere.

Om dit soort keuzes te kunnen onderbouwen, ontstond er binnen Marrekrite behoefte aan gebruikscijfers. Daarom zijn we jaren geleden gestart met het tellen van het aantal gasten op onze locaties. Dat doen we middels vliegrondes over de provincie, waarbij van alle locaties foto's worden gemaakt, die naderhand worden bestudeerd.

Hieruit ontstond na verloop van enige jaren een helder beeld over de drukte op sommige plekken en de rust op andere. Deze kennis vormt in eerste instantie de basis om te bepalen waar we in capaciteit wel wat konden krimpen en waar we juist zouden moeten uitbreiden. Maar het geeft ook inzicht in de vraag waar we de meeste klachten kunnen verwachten. Ook hier blijkt de bekende 80-20 regel toepasbaar. Door te zorgen dat de 20% drukste plekken er altijd tiptop bij liggen, voorkomen we 80% van de klachten. Sinds wij er zo mee omgaan, is het aantal klachten flink gedaald. Natuurlijk streven wij naar de hoogste standaard op alle plekken, maar met ruim 300 locaties en 600 voorzieningen (in totaal 34 km aan capaciteit) is het goed om te weten waar je het eerst problemen kunt verwachten.

Als vanzelf ontstond zo ook de Marrekrite "Top 12". Aanvankelijk wilden we een Top 10 maken, maar dan bleken belangrijke locaties buiten beschouwing te blijven. Zodoende werd het een Top 12. Dit betreft dus de 12 locaties waar het gemiddeld genomen het drukst is. Het betreft locaties met veel capaciteit, die aantrekkelijk zijn voor de watersport en waar het dus extra van belang is dat wij onze zaken goed op orde hebben. Hieronder staan deze 12 plekken opgesomd in volgorde van Marrekrite-nummering (dus niet in rangorde van drukte).

De Marrekrite TOP 12

1. Grutte Gaastmar	De Hemmen	FL-18
2. Jeltlesleat	Moalsek	FL-20
3. Fluessen	Langehoekspôle en Nije Kruspôle	FL-23 en FL-28
4. Alde Feanen	Kop van Wiegersma en Jacobi	PR-07 en PR-09
5. Alde Feanen	Rengerspôle	PR-20 tot PR-25
6. Alde Feanen	Langesleat en Beekhuspôle	PR-68 en PR-06
7. Peanster Ie	Aegehoeke	PR-45 tot PR-47
8. De Tijnje	De Burd	PR-51
9. Jouster Feart	Groot Schar	SN-23
10. Lang Warder Wielen	De Kaai	SN-58
11. Noorder Alde Wei	gehele lengte	SN-60 tot SN-64, SN-86
12. Tsjûkemar	Marchjepôle	TJ-15

Te nemen maatregelen

Al enige tijd vragen de deelnemers om meer helderheid over de te verwachten kosten van het baggeren. Dat is logisch, want vanouds betalen zij wel voor baggerwerk, maar tegelijk kunnen wij op dit moment niet duidelijk genoeg aangeven hoe deze bijdrage zich verhoudt tot verwachte kosten. We weten echter intussen wel veel meer dan een paar jaar terug. Inmiddels is bijvoorbeeld helder dat de extreme investering die uit het Tjhuis-onderzoek (2016/2017) naar voren kwam, bij lange na niet nodig is. Door creatief en slim te opereren en samen te werken hebben we de laatste jaren laten zien dat er veel gemeenschapsgeld te besparen is. Die besparing kan oplopen tot zeker een derde van de verwachte, “normale” kosten (zie voorbeelden hierboven).

Als we vanuit die lijn doorrekenen, betekent het dat de oorspronkelijke Tjhuis-raming van € 18 miljoen, mits er slim en creatief wordt gewerkt, naar circa € 10 miljoen teruggebracht kan worden. Daarbij geldt als belangrijk voorbehoud wel dat er anderen moeten zijn die ook opgaves hebben (1). Bovendien moeten we van elkaars opgaves weten (2) en moet de wil er zijn om samen te werken (3). Echter, zodra we toe zouden gaan naar een vaste meerjarige onderhoudscyclus voor baggeren – die helemaal los staat van de cyclus van partners - is het de vraag of we de tijd krijgen om te wachten tot anderen ook een opgave hebben. Zonder samenwerking en zonder creatieve oplossingen en combinaties slinkt het voordeel en vallen we terug op “regulier baggerwerk” en komen we naar verwachting weer meer uit in de buurt van de Tjhuis-ramingen.

Overigens is ook nog niet bepaald na hoeveel jaren we vervolgens opnieuw aan de slag moeten. Dat is ook één van de grote onbekenden. Stel we brengen alle plekken die we hebben nu op diepte, hoe lang duurt het dan voor we weer aan de slag moeten? Is dat 10 jaar, of misschien 15 of zelfs 20? Het is dus zaak dat we actie gaan ondernemen om aan het ontbrekende inzicht te komen.

Samengevat: beheersen is keuzes maken

Zolang er in Fryslân geen integrale visie is op de bestemming en het gebruik van de meren en zolang er niet structureel en mede op initiatief van onze partners wordt samengewerkt aan de baggeropgave, is het zinloos om uitspraken te doen over ambities voor de waterdieptes op al onze ligplaatsen. Ten eerste is het überhaupt lastig en in zekere zin “gevaarlijk” om eigenstandig een visie op de wenselijke diepgang te bepalen. Een dergelijke ambitie is ten tweede, zeker als de lat hoog wordt gelegd, onbetaalbaar (raming Tjhuis). Alleen door slim te werken konden we de laatste jaren de baggerkosten goed in toom houden. Het is niet reëel om te veronderstellen dat we deze creativiteit kunnen volhouden. In de samenwerking met anderen (provincie, Wetterskip) is het laaghangende fruit inmiddels wel benut. Hoe verder we komen, hoe lastiger het wordt om gecombineerd kansen te verzilveren.

Maar wat belangrijker is, er zijn op dit moment geen structurele samenwerkingsverbanden en dus is alles wat wij nu kunnen doen en besparen afhankelijk van de kennis en inzet van specifieke medewerkers. Als deze mensen de organisatie verlaten, bijvoorbeeld als gevolg van pensionering, is meteen alle kennis en netwerk ook weg. Natuurlijk werken aan overdracht, maar veel beter zou zijn dat deze opgave niet zo sterk van de inzet van specifieke personen zou afhangen. Hier is nog een wereld te winnen en het is goed dat de bestuurders zich hier bewust van zijn.

Gezien de bovengenoemde omstandigheden en het feit dat de deelnemers intussen wel vragen om meer duidelijkheid, heeft Marrekrite voorlopig geen andere keuze dan de toring naar de nering te zetten en niet een al te grote broek aan te trekken. We kunnen wel proberen om de stereotypes die over onze “ondiepe provincie” bestaan, alleen te lijf te gaan, maar dat is onverstandig. Een dergelijke ambitie is alleen reëel in samenspraak met onze partners.

Vervolg / nabije toekomst

Wat we wel zelfstandig kunnen (en moeten) doen is gegevens verzamelen, zodat we qua waterdieptes weten waar we over praten. Dit is belangrijk om eventuele interventies te bepalen, maar ook belangrijke informatie om aan onze gebruikers te verstrekken. Momenteel zijn we bezig om de diepte bij de meest populaire Marrekrite-plekken (Top 12) te onderzoeken (Actie 1: peilen korte termijn). In het vervolg hierop gaan we vanaf komende winter (2020-2021) in eigen beheer (dus met eigen mensen) jaarlijks op een flink aantal plekken de waterdiepte meten en registreren (Actie 2: peilen middellange termijn). Deze acties geven ons niet alleen inzicht in onze eigen aannames, het maakt duidelijk of ergens moet worden ingegrepen en het allerbelangrijkste, het laat na een paar jaar de aanwas van baggerslib op verschillende plekken zien. Pas als we die data hebben, kunnen we ook iets meer zeggen over de cycli op de lange termijn (meerjarenraming).

Informatie over waterdieptes is niet alleen de basis voor ingrijpen (baggeren), het is voor de gebruikers ook een belangrijk gegeven om inzicht in te hebben. Met deze informatie sturen wij verwachtingen en kunnen we teleurstellingen voorkomen.

Wij denken dat we uiteindelijk naar een situatie gaan waarbij we communiceren wat de waterdiepte op al onze plekken is en tevens of de diepte daar actief wordt onderhouden of niet. Dit maakt het voor watersporters veel duidelijker wat zij verwachten kunnen.

Deze pragmatische aanpak leidt op het vlak van baggeren tot een tweedeling in ons bestand van ligplaatsen. We onderscheiden een geselecteerd deel (essentiële plekken) waar we de diepte garanderen versus het restant, het deel waarbij we alleen aangeven welke diepte men ongeveer kan verwachten, met de duidelijke vermelding dat die niet onderhouden wordt.

Naar verwachting zullen klachten over de bereikbaarheid in belangrijke mate voorkomen kunnen worden als het onderhoud op de geselecteerde plekken op orde is (80-20 regel). Een deel van de Top 12 locaties is overigens niet alleen al voorzien van nieuwe steigers en damwanden, ook is een aantal van deze plekken reeds op diepte gebracht.

Dat we ons vooreerst vooral richten op deze geselecteerde plekken heeft als belangrijk voordeel dat dit tot een afgebakende opgave leidt, die goed calculeerbaar is en waarvan ook de cyclus, en dus de kosten op de lange termijn, goed te bepalen is.

Helderheid over de kosten van het op peil houden (meerjarig) van de gewenste waterdieptes rond onze ligplaatsen kunnen we in alle gevallen pas over enkele jaren geven. Deze raming kunnen we namelijk pas maken als we weten wat de gemiddelde aanslibbing is. De data hiervoor worden de komende jaren verzameld. Kortom, met elk jaar ervaring wordt de prognose voor de jaren erna betrouwbaarder.

Wij realiseren ons dat dit misschien nog niet de mate van duidelijkheid verschaft die de deelnemers graag hadden gezien, anderzijds maakt het voorliggende stuk duidelijk, dat het ook niet reëel is dit op korte termijn te verwachten, althans niet in detail. De grote lijn begint zich echter al wel af te tekenen.

Voorstel

In aanvulling op de lopende peilacties zoals hierboven genoemd, stelt het DB het AB voor om akkoord te gaan met de volgende koers voor de komende periode:

Berekenen van ingreep op essentiële plekken (Actie 3):

Gezien het bovenstaande is de meest verstandige koers om te proberen met de middelen die we hebben, zoveel mogelijk klachten te voorkomen. Dit betekent dat we moeten zorgen dat de waterdiepte op orde is op onze Top 12 plekken, evenals op alle plekken direct aan de staande mastroute (SMR), en op een nader te bepalen selectie van overige locaties.

Concreet betekent dit dat we de komende periode gaan vaststellen welke ligplaatsen tot “de selectie” behoren. Vooralsnog schatten wij met de kennis die wij nu hebben, dat Marrekrite met een jaarlijks budget van € 250.000 – € 300.000 het baggeren van de geselecteerde ligplaatsen moet kunnen bijbenen. Daarom stellen wij het bestuur voor om hier voorlopig mee te rekenen in onze begrotingen, iets dat bij de bespreking van de nieuwe bijdrageregeling aan de orde komt. Deze voorlopige prognose kan in de komende jaren worden bijgesteld totdat het punt wordt bereikt, dat we kunnen spreken van degelijk onderbouwde Meerjarenraming Baggeren.

Verordening van het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Marrekrite van [datum], houdende regels betreffende de zorg voor archiefbescheiden. (Archiefverordening Marrekrite 2020)

Het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Marrekrite,

gelet op artikel 40, eerste en tweede lid, van de Archiefwet 1995 en artikel 28 van de gemeenschappelijke regeling Marrekrite,

besluit

vast te stellen de Archiefverordening Marrekrite 2020 als volgt:

Hoofdstuk I. Algemene bepalingen

Artikel 1

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. archiefbescheiden: archiefbescheiden als bedoeld in artikel 3 van de wet;
- b. archiefbewaarplaats: de op grond van artikel 28 van de gemeenschappelijke regeling Marrekrite aangewezen archiefbewaarplaats;
- c. dagelijks bestuur: het dagelijks bestuur van de Marrekrite;
- d. provinciearchivaris: de door gedeputeerde staten van Fryslân aangewezen provinciearchivaris als bedoeld in artikel 29 van de wet;
- e. wet: de Archiefwet 1995.

Hoofdstuk II. De zorg voor archiefbescheiden

Artikel 2 Zorgdrager archiefbescheiden

Het dagelijks bestuur draagt er zorg voor dat:

- a. het ontvangen, opmaken en verwerken van archiefbescheiden zodanig plaatsvindt, dat het behoud daarvan voldoende is gewaarborgd;
- b. de onder de Marrekrite berustende archiefbescheiden in goede, geordende en toegankelijke staat worden gebracht en bewaard en dat daarvoor in aanmerking komende archiefbescheiden worden vernietigd; en
- c. de voor blijvende bewaring in aanmerking komende archiefbescheiden worden overgebracht naar de archiefbewaarplaats.

Artikel 3 Bewaaromgeving

Het dagelijks bestuur draagt, in afstemming met de provinciearchivaris, zorg voor een doelmatig ingerichte bewaaromgeving.

Artikel 4 Middelen

Het dagelijks bestuur draagt er zorg voor dat op de ontwerpbegroting voldoende middelen zijn geraamd ter bestrijding van de kosten die aan de zorg voor archiefbescheiden zijn verbonden.

Artikel 5 Besluit informatiebeheer Marrekrite

Het dagelijks bestuur stelt voor het beheer van archiefbescheiden nadere regels vast.

Artikel 6 Selectielijst

Het dagelijks bestuur stelt een of meer ontwerp-selectielijsten vast.

Artikel 7 Informeren algemeen bestuur

Het dagelijks bestuur informeert het algemeen bestuur tenminste één keer per jaar over de zorg voor de archiefbescheiden.

Hoofdstuk III Slotbepaling**Artikel 8 Citeertitel en inwerkingtreding**

1. Deze verordening wordt aangehaald als Archiefverordening Marrekrite 2020.
2. Deze verordening wordt bekendgemaakt in het publicatieblad van de Marrekrite en treedt in werking op de eerste dag na bekendmaking.

Leeuwarden, [datum]

(...), voorzitter

(...), secretaris

Algemene toelichting

Het archief van de Marrekrite valt onder de Archiefwet 1995. Dit betekent dat in elk geval alle archiefbescheiden, hetzij in papieren hetzij in digitale vorm, in goede, geordende en toegankelijke staat moeten worden gebracht en gehouden en dat daarvoor in aanmerking komende archiefbescheiden worden vernietigd.

In de gemeenschappelijke regeling staat dat het dagelijks bestuur zorg draagt voor de archiefbescheiden van het openbaar lichaam Marrekrite, overeenkomstig een door het algemeen bestuur vast te stellen regeling die aan gedeputeerde staten wordt medegedeeld.

De bevoegdheid van het algemeen bestuur om een dergelijke regeling vast te stellen wordt ontleend aan artikel 40 van de Archiefwet 1995. Deze Archiefverordening voorziet in gemelde verplichting door de hoofdlijnen van de zorg voor het archief te normeren. De nadere uitwerking vindt plaats in een door het dagelijks bestuur vast te stellen Besluit informatiebeheer.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 Begripsbepalingen

Wat onder archiefbescheiden moet worden verstaan regelt de Archiefwet 1995:

1°. bescheiden, ongeacht hun vorm, door de overheidsorganen ontvangen of opgemaakt en naar hun aard bestemd daaronder te berusten;

2°. bescheiden, ongeacht hun vorm, met overeenkomstige bestemming, ontvangen of opgemaakt door instellingen of personen, wier rechten of functies op enig overheidsorgaan zijn overgegaan;

3°. bescheiden, ongeacht hun vorm, welke ingevolge overeenkomsten met of beschikkingen van instellingen of personen dan wel uit anderen hoofde in een archiefbewaarplaats zijn opgenomen om daar te berusten;

4°. reproducties, ongeacht hun vorm, welke bij of krachtens de wet in de plaats zijn gesteld van de onder 1°, 2° of 3° bedoelde archiefbescheiden of welke op grond van het bepaalde in artikel 7 van de Archiefwet 1995 zijn vervaardigd;

Het betreft zowel fysieke als digitale bescheiden. Een archiefbewaarplaats is een voor de blijvende bewaring van archiefbescheiden aangewezen bewaarplaats.

Artikel 2 Zorgdrager archiefbescheiden

De zorgdrager is volgens de Archiefwet 1995 degene die bij of krachtens de wet belast is met de zorg voor de archiefbescheiden. Voor de Marrekrite is dat het dagelijks bestuur.

In de gemeenschappelijke regeling is de directeur van de Marrekrite als (feitelijk) beheerder aangewezen, voor zover archiefbescheiden niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats.

Artikel 3 Bewaaromgeving

Een bewaaromgeving is een digitale of fysieke omgeving bestemd of aangewezen voor de bewaring van archiefbescheiden, in afwachting van hun overbrenging. Die bewaaromgeving moet doelmatig

zijn. Het doelmatigheidsvereiste is tweeledig: de bewaaromgeving moet toereikend zijn en voldoen aan de vanwege de Archiefregelgeving te stellen eisen.

Artikel 4 Kosten

Archiefbeheer brengt uiteraard kosten met zich mee. Het dagelijks bestuur neemt deze kosten op in de door het algemeen bestuur vast te stellen begroting.

Artikel 5 Besluit Informatiebeheer

Deze verordening regelt de hoofdlijnen van de zorg voor de archiefbescheiden van de Marrekrite. De uitwerking vindt plaats in een door het dagelijks bestuur vast te stellen Besluit Informatiebeheer Marrekrite.

Artikel 6 Selectielijst(en)

Het dagelijks bestuur is als zorgdrager verplicht om een of meer selectielijsten te ontwerpen waarin tenminste wordt aangegeven welke archiefbescheiden voor vernietiging in aanmerking komen. De lijst wordt vastgesteld door de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Artikel 7 Informeren algemeen bestuur

De actieve informatieplicht met betrekking tot de zorg voor de archiefbescheiden is een verbijzondering van de algemene inlichtingenplicht, zoals die is vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling.

Besluit van het dagelijks bestuur en de voorzitter van het openbaar lichaam Marrekrite van [datum], tot vaststelling van het Bevoegdhedenstatuut Marrekrite (Bevoegdhedenstatuut Marrekrite 2020)

Het dagelijks bestuur en de voorzitter van het openbaar lichaam Marrekrite,

ieder voor zover zij daartoe bevoegd zijn;

overwegende dat het uit het oogpunt van doelmatig bestuur wenselijk is om de bevoegdheid tot het nemen van bepaalde besluiten te mandateren, voor het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen namens het openbaar lichaam Marrekrite volmacht te verlenen alsmede machtiging te verstrekken voor het verrichten van handelingen niet zijnde een besluit of een privaatrechtelijke rechtshandeling;

gelet op de gemeenschappelijke regeling Marrekrite, de Algemene wet bestuursrecht en het Burgerlijk Wetboek;

BESLUITEN

Het Bevoegdhedenstatuut Marrekrite vast te stellen als volgt:

Artikel 1 Begripsbepalingen

In dit Bevoegdhedenstatuut wordt verstaan onder:

- a. mandaat: de bevoegdheid om namens het dagelijks bestuur besluiten te nemen;
- b. volmacht: de bevoegdheid om namens de rechtspersoon openbaar lichaam Marrekrite privaatrechtelijke rechtshandelingen te verrichten;
- c. machtiging: de bevoegdheid om namens het dagelijks bestuur of de voorzitter feitelijke handelingen te verrichten, niet zijnde besluiten of privaatrechtelijke rechtshandelingen.

Artikel 2 Kaderstelling

1. Opgedragen bevoegdheden, opgenomen in bijlage 1, worden uitgeoefend met inachtneming van dit Bevoegdhedenstatuut.
2. Bij de uitoefening van bevoegdheden wordt gehandeld in overeenstemming met:
 - a. de gemeenschappelijke regeling Marrekrite;
 - b. bindende EU-rechtshandelingen van de Europese Unie, waaronder verordeningen en richtlijnen;
 - c. overige wet- en regelgeving;
 - d. het door het bestuur van de Marrekrite vastgestelde beleid;
 - e. door het bestuur van de Marrekrite vastgestelde beleidsregels en instructies; en
 - f. het door het bestuur beschikbaar gestelde budget.

recreatieschap marrekrite

3. Onder de opgedragen bevoegdheden zijn tevens begrepen de daarmee samenhangende taken en bevoegdheden van procedurele en administratieve aard.
4. Dit besluit vindt geen toepassing in het geval de gemandateerde, de gevolmachtigde of de gemachtigde direct of indirect enig persoonlijk belang heeft.

Artikel 3 Ondermandaat c.a.

1. Bevoegdheden worden, met inbegrip van de ondertekening van stukken, opgedragen aan de directeur / secretaris.
2. De directeur / secretaris is bevoegd om de uitoefening van bevoegdheden, die hij vanwege dit statuut kan uitoefenen, aan andere functionarissen op te dragen. Het bepaalde in het Bevoegdhedenstatuut is op deze functionarissen onverkort van toepassing.
3. Een besluit als bedoeld in het tweede lid wordt schriftelijk genomen.

Artikel 4 Inlichtingen en verantwoording

1. De bevoegde functionaris verschaft desgevraagd alle informatie over het gebruik van de opgedragen bevoegdheden.
2. Het dagelijks bestuur en de voorzitter kunnen bepalen dat over bepaalde (categorieën van) besluiten op nader te bepalen wijze wordt gerapporteerd.

Artikel 5 Vertegenwoordiging buiten rechte

1. De directeur / secretaris is bevoegd het openbaar lichaam Marrekrite buiten rechte te vertegenwoordigen, ter uitvoering van krachtens dit besluit tot zijn bevoegdheid behorende besluiten.
2. Hij is bevoegd de vertegenwoordiging schriftelijk op te dragen aan een door hem aangewezen functionaris.

Artikel 6 Openbaarheid

Het Bevoegdhedenstatuut Marrekrite 2020 is in geconsolideerde vorm te raadplegen op www.officiëlebekendmakingen.nl.

Artikel 7 Ondertekening

In de ondertekening van besluiten wordt tot uitdrukking gebracht dat deze namens het dagelijks bestuur dan wel namens de voorzitter zijn genomen.

Artikel 8 Slotbepalingen

1. Dit besluit wordt bekendgemaakt in het publicatieblad van de Marrekrite en treedt in werking op de eerste dag na bekendmaking.
2. Dit besluit wordt aangehaald als Bevoegdhedenstatuut Marrekrite 2020.

Toelichting:

mandaat, volmacht en machtiging

Onder mandaat wordt in de Algemene wet bestuursrecht (Awb) verstaan: de bevoegdheid om in naam van een bestuursorgaan (publiekrechtelijke) besluiten te nemen. Deze redactie staat er niet aan in de weg dat mandaat plaatsvindt aan een met name genoemd persoon dan wel aan een bepaalde functie. In dit besluit is aangesloten bij de functie <algemeen directeur / secretaris>.

Mandaat is de bestuursrechtelijke tegenhanger van volmacht, dat handelt over het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen. Daarnaast kent de Awb dan nog het begrip machtiging, dat staat voor handelingen die noch een besluit, noch een privaatrechtelijke rechtshandeling zijn. Hierna spreken we steeds over mandaat, maar dit geldt evenzeer voor volmacht of machtiging. Ingevolge de Awb zijn de bepalingen over mandaat van overeenkomstige toepassing indien een bestuursorgaan aan een ander, werkzaam onder zijn verantwoordelijkheid, volmacht verleent tot het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen, of machtiging verleent tot het verrichten van handelingen die noch een besluit, noch een privaatrechtelijke rechtshandeling zijn.

grenzen aan mandaatverlening

Een bestuursorgaan kan mandaat verlenen, tenzij bij wettelijk voorschrift anders is bepaald of de aard van de bevoegdheid zich tegen de mandaatverlening verzet. Daarnaast bepaalt de Awb dat mandaat in ieder geval niet wordt verleend waar het betreft een bevoegdheid:

- a. tot het vaststellen van algemeen verbindende voorschriften, tenzij bij de verlening van die bevoegdheid in mandaatverlening is voorzien;
- b. tot het nemen van een besluit ten aanzien waarvan is bepaald dat het met versterkte meerderheid moet worden genomen of waarvan de aard van de voorgeschreven besluitvormingsprocedure zich anderszins tegen de mandaatverlening verzet; en
- c. tot het vernietigen van of tot het onthouden van goedkeuring aan een besluit van een ander bestuursorgaan.

Er kunnen zich twee gevallen voordoen waarin de aard van de bevoegdheid zich tegen de mandaatverlening verzet. Ten eerste is dit het geval als de bevoegdheid een zodanig karakter heeft dat mandaatverlening in het geheel uitgesloten moet worden geacht, omdat de besluitvorming door het orgaan dat de wetgever heeft aangewezen (meestal het hoogste politieke orgaan) moet plaatsvinden. Ten tweede is er het geval dat de aard van de bevoegdheid niet ten principale aan mandaatverlening in de weg staat, maar dat mandaatverlening in het concrete geval, gelet op de aard van de bevoegdheid, niet is toegestaan. Daarbij kan ook de positie van de gemandateerde er toe leiden dat de aard van de bevoegdheid aan mandaatverlening in de weg staat. Bij voorbeeld de situatie dat de te mandateren bevoegdheid niet in de sfeer van de normale bevoegdheidsuitoefening van de gemandateerde ligt of de situatie dat de gemandateerde zelf belanghebbende is bij de uitoefening van die bevoegdheid.

Indien de gemandateerde niet werkzaam is onder verantwoordelijkheid van de mandaatgever, behoeft de mandaatverlening de instemming van de gemandateerde en in het voorkomende geval van degene onder wiens verantwoordelijkheid hij werkt. Wanneer de gemandateerde heeft ingestemd met het mandaat, onderwerpt hij zich aan de verplichtingen die een gemandateerde heeft, bij voorbeeld de inlichtingenplicht.

instructies en inlichtingen

Om de verantwoordelijkheid die de mandaatgever heeft voor het in mandaat genomen besluit te kunnen waarmaken, dient hij steeds instructies te kunnen geven over de uitoefening van de gemandateerde bevoegdheid. De gemandateerde verschaft de mandaatgever op diens verzoek inlichtingen over de uitoefening van de bevoegdheid. Omdat hij steeds kan worden aangesproken op de wijze waarop de bevoegdheid wordt uitgeoefend, moet hij immers over de informatie kunnen beschikken die nodig is om die verantwoordelijkheid te kunnen dragen.

zelf doen en intrekken

De mandaatgever blijft bevoegd de gemandateerde bevoegdheid uit te oefenen. Mandaatverlening is dus geen absolute overdracht van bevoegdheid. Ook kan de mandaatgever het mandaat te allen tijde intrekken. De mandaatgever moet het mandaat kunnen beëindigen, indien hij een voortzetting daarvan niet langer voor zijn verantwoordelijkheid kan nemen.

ondermandaat

De mandaatgever kan toestaan dat ondermandaat wordt verleend. Een dergelijk ondermandaat moet schriftelijk worden genomen. Op ondermandaat zijn de spelregels van het Bevoegdhedenstatuut onverkort van toepassing.

ondertekening

Ook naar buiten moet duidelijk zijn dat de gemandateerde de bevoegdheid uitoefent onder verantwoordelijkheid van de mandaatgever. Daarom is voorgeschreven dat in een besluit dat krachtens mandaat wordt genomen, moet worden aangegeven namens welk bestuursorgaan de gemandateerde handelt.

Bijlage 1 bij het Bevoegdhedenstatuut Marrekrite

Onderdeel A. Algemeen

Initieel mandaat aan: directeur / secretaris

Laatstelijk vastgesteld door het dagelijks bestuur en de voorzitter, d.d.: [datum]

Met inachtneming van het bepaalde in kolom III en artikel 2 van het Bevoegdhedenstatuut Marrekrite worden onder de hieronder genoemde bevoegdheden tevens begrepen de daarmee samenhangende taken en bevoegdheden van procedurele en/of administratieve aard.

I. (wettelijke) basis	II. bevoegdheid	III. clausulering / instructies / toelichting
1. Autonom	Handelingen (waaronder het voeren van correspondentie) voor het doen van mededelingen, het verstrekken van inlichtingen of anderszins niet op rechtsgevolg gerichte informatie (zgn. "koude" informatie).	Bv. het verzenden van ontvangstbevestigingen, het toezenden van afschriften of het beantwoorden van vragen.
2. Algemene wet bestuursrecht	Het doorzenden van stukken naar de daartoe bevoegde instantie.	
3. idem	Besluiten om een aanvraag niet te behandelen, als bedoeld in art. 4:5 Awb	
4. idem	Het doen van een mededeling als bedoeld in art. 4:14, eerste lid, Awb. Het doen van een mededeling en het bepalen van de redelijke termijn binnen welke de beschikking tegemoet kan worden gezien, als bedoeld in art. 4:14, derde lid, Awb	
5. idem	Besluiten tot vaststelling van de verschuldigdheid en de hoogte van een dwangsom cfm. art. 4:18 Awb.	Het betreft hier een dwangsom van rechtswege, vanwege het niet tijdig beslissen op een aanvraag.
6. idem	Het verstrekken van betalingsopdrachten respectievelijk het verrichten van betalingen ten laste van de Marrekrite ter voldoening van een bestuurlijke geldschuld.	Bv. de betaling van een van rechtswege verbeurde dwangsom vanwege niet tijdig beslissen.

I. (wettelijke) basis	II. bevoegdheid	III. clausulering / instructies / toelichting
7. Autonom; Organieke en bijzondere regelgeving	Het, al dan niet langs elektronische weg, bekendmaken, mededelen of kennisgeven van (voorgenomen) besluiten of het ter inzage leggen van stukken.	Bv. de publicatie in het wettelijk voorgeschreven publicatiemedium
8. Wet openbaarheid van bestuur en Wet hergebruik overheidsinformatie	Het nemen van een verdagingsbesluit.	
9. idem	Besluiten tot opschorten van de termijn i.v.m. toepassing van art. 4:8 van de Awb.	
10. idem	Besluiten op verzoeken om informatie.	
11. Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)	Het nemen van een verdagingsbesluit, als bedoeld in art. 12, lid 3, van de AVG	
12. idem	Besluiten op aanvragen omtrent de verwerking van persoonsgegevens als bedoeld in de artt. 15 tot en met 18, 20, 21 en 22 AVG.	Na overleg met de Functionaris gegevensbescherming
13. idem	Het (gewijzigd) vaststellen van het Register verwerking persoonsgegevens.	Na overleg met de Functionaris gegevensbescherming
14. idem	Het vaststellen van het Protocol datalekken.	Na overleg met de Functionaris gegevensbescherming
15. idem	Het bijhouden van een Register datalekken	
16. idem	Het melden van een datalek bij de Autoriteit persoonsgegevens.	Na afstemming met de voorzitter en de Functionaris gegevensbescherming.
17. idem	Het informeren van de Autoriteit persoonsgegevens over de aanwijzing van de Functionaris gegevensbescherming.	
18. Autonom	Het (gewijzigd) vaststellen van de Administratieve Organisatie.	Over een wijziging wordt het dagelijks bestuur in de eerstvolgende vergadering geïnformeerd.

Onderdeel B. Personeel & Organisatie

Initieel mandaat aan: directeur / secretaris

Laatstelijk vastgesteld door het dagelijks bestuur en de voorzitter, d.d.: [datum]

Met inachtneming van het bepaalde in kolom III en artikel 2 van het Bevoegdhedenstatuut Marrekrite worden onder de hieronder genoemde bevoegdheden tevens begrepen de daarmee samenhangende taken en bevoegdheden van procedurele en/of administratieve aard.

Het openbaar lichaam Marrekrite is cfm. art. 1.1, derde lid, van de CAO provinciale sector 'werkgever'. Bevoegdheden worden uitgeoefend met inachtneming van het bepaalde in de CAO.

I. (wettelijke) basis	II. bevoegdheid	III. clausulering / instructies / toelichting
Arbeidsovereenkomst		
Cao, art. 3.1	Besluiten tot het aangaan van een arbeidsovereenkomst, al dan niet voor bepaalde tijd	Met inachtneming van de vastgestelde (personele) begroting.
Salaris, salaristoelagen en IKB		
Cao, art. 4.1.4	Besluiten inzake kostenvergoedingen	
Cao, art. 4.1.4	Besluiten inzake (een tegemoetkoming in de reis- en verblijfkosten	
Cao, art. 4.1.5	Besluiten inzake vergoeding van de voor eigen rekening blijvende kosten bij bedrijfsongevallen of beroepsziekten.	
Cao, art. 4.1.6, lid 1	Besluiten inzake schadevergoeding van aan de ambtenaar toebehorende kleding en uitrusting	
Cao, art. 4.2.1	Besluiten inzake het bepalen van de salarisschaal	
Cao, art. 4.2.2	Besluiten inzake het bepalen van het salaris	
Cao, art. 4.2.3	Besluiten inzake het bepalen van het salaris bij opdrachten	
Cao, art. 4.2.4	Besluiten inzake de salarisontwikkeling	
Cao, art. 4.2.5	Besluiten inzake de beloning van bijzondere prestaties of extra inzet	
Cao, art. 4.3.1	Besluiten inzake een toelage voor waarneming in een andere functie	
Cao, art. 4.4.1	Jubileumgratificatie	
Cao, art. 4.4.2	Besluiten tot het toekennen van een vergoeding voor overwerk	

I. (wettelijke) basis	II. bevoegdheid	III. clausulering / instructies / toelichting
<p>Cao, art. 4.4.3</p> <p>Cao, art. 4.5.1 t/m 4.5.7</p>	<p>Besluit tot toekenning tegemoetkoming in ziektekosten</p> <p>Besluiten inzake IKB</p>	
<p>Vakantie en verlof</p> <p>Cao, art. 6.2, lid 1</p> <p>Cao, artt. 6.4 t/m 6.7</p> <p>Cao, artt. 6.8 en 6.9</p> <p>Cao, art. 6.10</p> <p>Cao, artt. 6.11, 6.12 en 6.13</p>	<p>Besluit tot overhevelen wettelijk vakantieverlof naar volgend kalenderjaar</p> <p>Besluiten inzake vakantie en ziekte, vakantie bij einde dienstverband en verlof op grond van de Wet arbeid en zorg</p> <p>Besluiten inzake buitengewoon verlof of vakbondsverlof</p> <p>Besluiten inzake non-activiteit</p> <p>Besluiten tot het toekennen van langdurend onbetaald, buitengewoon of extra verlof en eventuele bijbehorende rechten voor bepaalde tijd</p>	
<p>Wijzigingen in de arbeidsovereenkomst</p> <p>Cao, art. 7.1, lid 1</p> <p>Cao, art. 7.1, lid 2</p> <p>Cao, art. 7.2</p>	<p>Verplichten tot het verrichten van een opdracht of tijdelijke waarneming andere functie.</p> <p>Verplichten tot aanvaarding van een andere functie vanwege een zwaarwegend dienstbelang.</p> <p>Besluiten tot wijziging omvang arbeidsovereenkomst</p>	<p>Met inachtneming van de vastgestelde (personele) begroting</p>
<p>Gezondheid en arbeidsomstandigheden</p> <p>Cao, art. 8.2.2</p> <p>Cao, art. 8.2.4</p> <p>Cao, paragraaf 8.4,</p>	<p>Besluiten tot een verplicht individueel gericht arbeidsgezondheidskundig onderzoek</p> <p>Besluiten tot buitendienststelling wegens geestelijke of lichamelijke toestand van de medewerker</p> <p>Besluiten inzake aanspraken bij ziekte en arbeidsongeschiktheid, de samenloop met andere inkomsten en het einde van de aanspraken.</p>	<p>Uitsluitend met inachtneming van het advies van de Bedrijfsarts</p>

I. (wettelijke) basis	II. bevoegdheid	III. clausulering / instructies / toelichting
Cao, paragraaf 8.5	Besluiten inzake compensatie, aanvulling, de verrekening i.v.m. samenloop en voortgezette uitkering WGA.	
Cao, paragraaf 8.6	Besluiten inzake de gevolgen van algemene salariswijziging, overlijdensuitkering oud-ambtenaar bij ziekte en arbeidsongeschiktheid en aanvullende uitkering bij overlijden door dienstongeval/beroepsziekte.	
Cao, paragraaf 8.7	Besluiten inzake toekenning werkgeversbijdrage IPAP en verhaalsrechten werkgever i.h.k.v. de WGA	
Ontwikkeling, opleiding en inzetbaarheid		
Cao, art. 9.1.1	Besluiten inzake wijziging fase i.h.k.v. het driefasenmodel	
Cao, art. 9.2.2	Besluiten inzake een beoordeling	In geval van een negatieve beoordeling wordt de voorzitter van het dagelijks bestuur vooraf geraadpleegd.
Cao, art. 9.3.1 en 9.3.2	Besluiten POB en toekenning studieverlof	
Cao, art. 9.3.3	Besluiten tot het opdragen van een opleiding en wettelijk verplichte scholing en de benodigde faciliteiten	
Einde arbeidsovereenkomst		
Cao, art. 10.1.1	Besluiten tot beëindiging van de arbeidsovereenkomst	Met uitzondering van toepassing van art. 10.1.1 aanhef en onder d (opzegging vanwege een dringende reden).
Cao, art. 10.1.3	Besluiten inzake beëindiging arbeidsovereenkomst wegens pensionering vóór het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd	De arbeidsovereenkomst eindigt van rechtswege op de dag waarop de ambtenaar de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt. Dit wordt per brief bevestigd.
Cao, art. 10.1.1 jº art. 10.1.5	Besluiten tot ontslag wegens overlijden en toekenning nabestaandenuitkering.	
Cao, paragraaf 10.4	Besluiten inzake aanvullende voorzieningen bij werkloosheid	
Cao, paragraaf 10.5, 10.6 en 10.7	Besluiten inzake aanvullende uitkering op de WW en na-wettelijke uitkering	

Onderdeel C. Privaatrechtelijke rechtshandelingen

Initieel mandaat aan: directeur / secretaris

Laatstelijk vastgesteld door het dagelijks bestuur en de voorzitter, d.d.: [datum]

Met inachtneming van het bepaalde in kolom III en artikel 2 van het Bevoegdhedenstatuut Marrekrite worden onder de hieronder genoemde bevoegdheden tevens begrepen de daarmee samenhangende taken en bevoegdheden van procedurele en/of administratieve aard.

I. (wettelijke) basis	II. bevoegdheid	III. clausulering / instructies / toelichting
1. Wet gemeenschappelijke regelingen; Burgerlijk wetboek; Aanbestedingswet 2012	Besluiten tot het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen: <ul style="list-style-type: none">○ Overheidsopdrachten voor leveringen, diensten en werken: <u>enkelvoudige onderhandse procedure</u> (1 op 1).	Voor leveringen en diensten bedraagt de totale waarde van de opdracht niet meer dan € 50.000,- ex btw. Voor werken bedraagt de totale waarde van de opdracht niet meer dan € 100.000,- ex btw. Overschrijding van deze bedragen (leveringen en diensten max. € 70.000,- ex btw. en werken max. € 150.000,- ex btw) uitsluitend na het inwinnen van deskundig juridisch c.q. inkoopadvies. Opdrachtverstrekking vindt plaats met inachtneming van en voor zover van toepassing: <ul style="list-style-type: none">• de Gids proportionaliteit;• het Aanbestedingsreglement werken 2016;• de algemene voorwaarden Marrekrite (leveringen en diensten)¹;• de UAV 2012 of UAV-CG 2005 (werken)²• het inkoop- en aanbestedingsbeleid van de Marrekrite.

¹ Afwijken van de algemene voorwaarden uitsluitend na het inwinnen van deskundig juridisch advies. Dit geldt ook voor de onder 2, 3 en 4 genoemde aanbestedingsprocedures.

² Afwijken van de UAV's uitsluitend na het inwinnen van deskundig juridisch advies. Dit geldt ook voor de onder 2, 3 en 4 genoemde aanbestedingsprocedures.

I. (wettelijke) basis	II. bevoegdheid	III. clausulering / instructies / toelichting
2. Wet gemeenschappelijke regelingen; Burgerlijk wetboek; Aanbestedingswet 2012	Besluiten tot het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen: <ul style="list-style-type: none"> ○ Overheidsopdrachten voor leveringen, diensten en werken: <u>meervoudige onderhandse procedure</u>. 	Voor leveringen en diensten bedraagt de totale waarde van de opdracht meer dan € 50.000,- ex btw en minder dan € 120.000,- ex btw Voor werken bedraagt de totale waarde van de opdracht meer dan € 100.000,- ex btw en minder dan € 1.500.000,- ex btw ³ . Na het inwinnen van deskundig juridisch c.q. inkoopadvies. Opdrachtverstrekking vindt plaats met inachtneming van en voor zover van toepassing: <ul style="list-style-type: none"> • de Gids proportionaliteit; • het Aanbestedingsreglement werken 2016; • de algemene voorwaarden Marrekrite (leveringen en diensten); • de UAV 2012 of UAV-CG 2005 (werken) • het inkoop- en aanbestedingsbeleid van de Marrekrite.

³ Behoudens voor zover sprake is van een duidelijk grensoverschrijdend belang. In dat geval moet een “passende mate” van transparantie worden gehanteerd, hetgeen al snel neerkomt op een (niet) openbare, al dan niet Europese aanbestedingsprocedure. Een duidelijk grensoverschrijdend belang wordt bijvoorbeeld aangenomen als voor de opdracht belangstelling bij buitenlandse ondernemingen zou kunnen bestaan.

I. (wettelijke) basis	II. bevoegdheid	III. clausulering / instructies / toelichting
3. Wet gemeenschappelijke regelingen; Burgerlijk wetboek; Aanbestedingswet 2012	Besluiten tot het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen: <ul style="list-style-type: none"> ○ Overheidsopdrachten voor leveringen, diensten en werken: <u>Nationale (niet) openbare procedure</u> 	<p>Voor leveringen en diensten bedraagt de totale waarde van de opdracht meer dan € 120.000,- ex btw en minder dan de Europese aanbestedingsdrempel ex btw.</p> <p>Voor werken bedraagt de totale waarde van de opdracht meer dan € 900.000,- ex btw en minder dan de Europese aanbestedingsdrempel ex btw⁴.</p> <p>Na het inwinnen van deskundig juridisch c.q. inkoopadvies.</p> <p>Opdrachtverstrekking vindt plaats met inachtneming van en voor zover van toepassing:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de Gids proportionaliteit; • het Aanbestedingsreglement werken 2016; • de algemene voorwaarden Marrekrite (leveringen en diensten); • de UAV 2012 of UAV-CG 2005 (werken) • het inkoop- en aanbestedingsbeleid van de Marrekrite.

⁴Behoudens voor zover sprake is van een duidelijk grensoverschrijdend belang. In dat geval moet een “passende mate” van transparantie worden gehanteerd, hetgeen al snel neerkomt op een (niet) openbare, al dan niet Europese aanbestedingsprocedure. Een duidelijk grensoverschrijdend belang wordt bijvoorbeeld aangenomen als voor de opdracht belangstelling bij buitenlandse ondernemingen zou kunnen bestaan.

I. (wettelijke) basis	II. bevoegdheid	III. clausulering / instructies / toelichting
4. Wet gemeenschappelijke regelingen; Burgerlijk wetboek; Aanbestedingswet 2012	Besluiten tot het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen: <ul style="list-style-type: none"> ○ Overheidsopdrachten voor leveringen, diensten en werken: <u>Europese aanbestedingsprocedure.</u> Bij zogenaamde B-diensten geldt een afwijkend aanbestedingsregime ⁵	Voor leveringen, diensten en werken bedraagt de totale waarde van de opdracht een waarde die gelijk is of hoger dan de Europese aanbestedingsdrempel ex btw. Na het inwinnen van deskundig juridisch c.q. inkoopadvies. Opdrachtverstrekking vindt plaats met inachtneming van en voor zover van toepassing: <ul style="list-style-type: none"> • de Gids proportionaliteit; • het Aanbestedingsreglement werken 2016; • de algemene voorwaarden Marrekrite (leveringen en diensten); • de UAV 2012 of UAV-CG 2005 (werken) • het inkoop- en aanbestedingsbeleid van de Marrekrite.
5. Burgerlijk wetboek; Wet gemeenschappelijke regelingen	Het aangaan van overeenkomsten, ter uitvoering van besluiten tot overheidsopdrachten voor leveringen, diensten en werken, met inbegrip van het ondertekenen hiervan.	

⁵ Bij zogenaamde B-diensten, zonder duidelijk grensoverschrijdend belang, hoeft niet Europees te worden aanbesteed ook al ligt de waarde van de dienst boven de Europese aanbestedingsdrempel. Voor de bepaling of een dienst een B-dienst is wordt deskundig juridisch advies ingewonnen.

I. (wettelijke) basis	II. bevoegdheid	III. clausulering / instructies / toelichting
6. Burgerlijk wetboek; Wet gemeenschappelijke regelingen	<p>Besluiten en handelingen ter uitvoering van overeenkomsten ter zake leveringen, diensten en werken, zoals:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beslissingen omtrent meer- en minderwerk⁶ - het opschorten en/ of verrekenen van betalingen; - het beslissen over verzoeken tot termijnverlenging; - het schrijven van sommatiebrieven en/of ingebrekestellingen; - het stuiten van lopende verjaringen; - het melden van klachten of tekortkomingen in de overeengekomen prestatie(s); - het aansprakelijk stellen van de wederpartij; - het beslissen omtrent contractoverneming;⁷ - het beslissen omtrent verzoeken om (een deel van) de opdracht /overeenkomst door een derde te laten uitvoeren, al dan niet na een doorstart in faillissement; - het al dan niet inroepen van boeteclausules; - het instemmen met wijziging, het schrappen en/of toevoegen van één of meer bepalingen van de overeenkomst; - het voeren van schikkingsonderhandelingen en het aangaan van schikkingen. 	Na het inwinnen van deskundig juridisch c.q. inkoopadvies.

⁶Indien sprake is van een wezenlijke wijziging van een opdracht die na een aanbesteding tot stand is gekomen kan dat met zich meebrengen dat opnieuw moet worden aanbesteed.

⁷ In deze gevallen is al snel sprake van een wezenlijke wijziging van de opdracht.

I. (wettelijke) basis	II. bevoegdheid	III. clausulering / instructies / toelichting
7. Burgerlijk wetboek; Wet gemeenschappelijke regelingen	<p>Het (voortijdig) geheel of gedeeltelijk beëindigen van overeenkomsten, anders dan beëindiging door het verstrijken van de overeengekomen duur, zoals:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het buitengerechtelijk ontbinden van overeenkomsten; - het buitengerechtelijk invoeren van de nietigheid en/of vernietiging van overeenkomsten; en - het opzeggen van overeenkomsten. 	Na het inwinnen van deskundig juridisch advies
8. Algemene verordening gegevensbescherming	Het sluiten van een (model) verwerkersovereenkomst	Na raadpleging Functionaris gegevensbescherming
9. Autonom	Het verstrekken van betalingsopdrachten respectievelijk het verrichten van betalingen ten laste van de Marrekrite	Het betreft hier betalingen op privaatrechtelijke titel.

Onderdeel D. Rechtsbescherming

Initieel mandaat aan: directeur / secretaris

Laatstelijk vastgesteld door het dagelijks bestuur en de voorzitter, d.d.: [datum]

Met inachtneming van het bepaalde in kolom III en artikel 2 van het Bevoegdhedenstatuut Marrekrite worden onder de hieronder genoemde bevoegdheden tevens begrepen de daarmee samenhangende taken en bevoegdheden van procedurele en/of administratieve aard.

I. (wettelijke) basis	II. bevoegdheid	III. clausulering / instructies / toelichting
1. Wet gemeenschappelijke regelingen	Besluiten tot het namens het openbaar lichaam als eisende of verzoekende partij voeren van rechtsgedingen.	<ul style="list-style-type: none">• Na het inwinnen van deskundig juridisch advies;• In dit soort procedures is het openbaar lichaam als rechtspersoon partij;• Uitsluitend in gevallen waarbij een besluit van het dagelijks bestuur redelijkerwijs niet kan worden afgewacht;• Het procesbesluit dient z.s.m. ter kennis van het dagelijks bestuur te worden gebracht.
2. idem	Besluiten tot het namens het openbaar lichaam als gedaagde / gerequesteerde partij voeren van rechtsgedingen.	<ul style="list-style-type: none">• Na het inwinnen van deskundig juridisch advies;• In dit soort procedures is het openbaar lichaam als rechtspersoon partij;• Het procesbesluit dient z.s.m. ter kennis van het dagelijks bestuur te worden gebracht.
3. idem	Besluiten tot het namens het dagelijks bestuur of het algemeen bestuur maken van bezwaar of het instellen van (hoger) beroep.	<ul style="list-style-type: none">• Na het inwinnen van deskundig juridisch advies;• In dit soort procedures is een bestuursorgaan partij;• Uitsluitend in spoedeisende gevallen, waarbij besluitvorming door het dagelijks bestuur niet kan worden afgewacht;• Het procesbesluit dient vervolgens z.s.m. ter kennis van dagelijks bestuur te worden gebracht;• Tenzij het algemeen bestuur, voor zover het het algemeen bestuur aangaat, in voorkomende gevallen anders beslist.
I. (wettelijke) basis	II. bevoegdheid	III. clausulering / instructies / toelichting

4. idem	Besluiten tot het namens het dagelijks bestuur of het algemeen bestuur als verwerende partij optreden in een (hoger) beroepsprocedure	<ul style="list-style-type: none"> • Na het inwinnen van deskundig juridisch advies • In dit soort procedures is een bestuursorgaan partij; • Het procesbesluit dient vervolgens z.s.m. ter kennis van dagelijks bestuur te worden gebracht; • Tenzij het algemeen bestuur, voor zover het het algemeen bestuur aangaat, in voorkomende gevallen anders beslist.
5. Wet gemeenschappelijke regelingen	Het aanwijzen van personen als procesvertegenwoordiger/gemachtigde van het openbaar lichaam Marrekrite respectievelijk een bestuursorgaan van de Marrekrite, met inbegrip van het opstellen, ondertekenen en indienen van processtukken en het optreden als gemachtigde ter zitting.	
6. idem	Het nemen van alle conservatoire maatregelen en doen wat nodig is ter voorkoming van verjaring of verlies van recht of bezit.	Na het inwinnen van deskundig juridisch advies
7. Algemene wet bestuursrecht	Het verdagen van de beslissing op een bezwaarschrift of te besluiten tot verder uitstel.	De Awb biedt de mogelijkheid om de beslissing op het bezwaarschrift met ten hoogste zes weken te verdagen. Verder uitstel is mogelijk als alle belanghebbenden daarmee instemmen, de indiener van het bezwaarschrift daarmee instemt en andere belanghebbenden daardoor niet in hun belangen kunnen worden geschaad of verder uitstel nodig is i.v.m. de naleving van wettelijke procedurevoorschriften.